

Ingyenfűzet: „A rét és legelőjavítás időszerű kérdései.“

Ára 20 fillér

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség: IX., Üllői-ut 1. szám
(„Falu” Országos Földművelésügyi
Telefon: Automata 878—73.
Kiadóhivatal: VIII., József-körút 5. sz.
Telefon: József 463—08.

FŐSZERKESZTŐ:

SCHANDL KÁROLY dr.

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi
miniszter által időnként kiadott „Rádións gaz-
dasági előadások” című füzetekkel együtt:
Egész évre 8 P. Félévre 4 P.
Negyedévre 2 P.

Budapest, 1930.

XI. évfolyam 26. szám.

Vasárnap, június 29.

Péter és Pál ünnepén.

Írta: Szekeres László.

A magyar nemzet sorsa szorosan összefügg a magyar föld sorsával. Mert a föld öröme, bánata, szenvedése: a nemzet öröme, megpróbáltatása s kálváriája. Minden attól függ ebben az országban, hogy Péter és Pál ünnepén miképpen fizet a buza.

Ha a föld egy évi reménye valóra válik, akkor nem panaszkodik a gazda, de vastagabb kenyere lesz a szegénynek és több jut a gyerekeknek, családnak, iparosnak, kereskedőnek is. Mert Péter és Pál a csodála-

tos kenyérszaporítás kiváltságos napja. A magyar barázdák nagy ünnepe, amikor csodát termel ez a föld, mert megsokszorozítja a beléje vetett magot. Az apostolfejedelmek a nép és a nemzet egész évi kenyerét, mindennapi megélhetést hozzák tarisznyájukban, hogy boldogság, békesség és a megelégedettség lelke árásszon el mindent hazánkban.

Nehezen is várjuk ezt a napot.

Hányszor megyünk ki addig a sarjadozó

Urnapki körmenet a fővárosban.

Wlassics Gyula báró, a felsőház elnöke, Vass József miniszterelnökhelyettes és Almásy László, a képviselőház elnöke, a menetben.

vetések közé, hányszor nézegetjük a ringó táblákat, hányszor tapogatjuk meg a szárát és cirógatjuk a kalász szürke fejét, hogy elég tömött-e, annak csak a jó Isten a megmondhatója! A magyar föld népének a lelkét naponta odahuzza az a kis bevetett földecske, — mint mágnes a vasat — amelyet megmunkált, gondozott, hogy azután soha meg nem szűnő áhitattal csodálja, mint lesz a napsugár és a föld erejéből Isten áldása, acélos buza, fehér kenyér.

Mert Péter és Pál megsziporítja a magyar föld elvetett buzaszemét. Talán azért is várjuk olyan nehezen.

Az idén különösen aggódo, gondterhes arccal figyeljük, hogy mit hoz? Mert sok baja volt a magyar földnek. Egyiptomi csapások módjára hideg, viharok, nagy jégverések, fagykarak szántottak végig rajta. Valósággal megnehezült az idők járása az apró vékony barázdák fölött. Sok ellenségünk volt. De azért nem estünk kétségbe. Nem jajveségeltünk letarolt mezőink fölött, hanem új hittel, új reménnyel, új akarral fogtuk meg az eke szarvát, hogy életerős magot öntsünk a föld méhébe.

Éppen azért, szent hittel hisszük, hogy az apostolfejedelmek megáldják a magyar falu verejtékes munkáját, azt a sok fáradságot, amellyel a jövő megélhetéséért küzdöttünk és bő termést hoznak. Hiszszük, hogy a magyar föld újra csodát teremt, mert csodaváró lett a nemzet apraja-nagyja.

Amikor majd megcsendül a kasza — megkésve ugyan egy kicsit — és a kora hajnalban rendre dől a harmatos, érett kalász, akkor a nemzet sorsa forog a kockán. Mert gabonatermelő nép vagyunk, akik a magyar ugaron kell, hogy megnyerjük a csatát.

Péter és Pál pirosbetűs ünnepe a magyar szántóvető diadalmas napja legyen, mert várja, nagyon várja nemzetünk Isten áldását. Péter és Pál napján szálljon le tehát az Isten lelke az aranyszínű magyar kenyérmezőkre, hogy az izmos karok kaszavágása nyomán élet fakadjon és egy esztendő minden gondja, bánata, keserve, panasza lomtárba kerüljön.

Mert a magyar falvak sorsa meglehetősen szomorú. Minden attól a kis terméstől függ, amely még kiúnt van a mezőn. S hogy jó legyen, ezért imádkoznak ma minden faluban. Ezért nézegetik az eget, amely egyre ontja hideg esőjét és szörnyű melegét, mert az idej jó termés a magyar falu megmentője lesz.

Bort, búzát, békességet hozzon tehát a két apostolfejedelem a magyar arató s gazda ünnepén, mert azt szomjuhozza a nemzetek életereje.

De talán még egy negyediket is.

Azt, hogy jó ára is legyen.

Ez volna Péter és Pál legszebb ajándéka a magyar falu népének.

Mayer János Hódmezővásárhelyen.

Mayer János földművelésügyi miniszter június hó 15-én, vasárnap délelőtt Berki Gyula országgyűlési képviselő kíséretében Hódmezővásárhelyre érkezett, hogy részt vegyen a gazdasági egyesület által rendezett löversonyén, melynek fővédnöke volt. Az állomáson a minisztert hivatalosan üdvözölték, majd a város házára hajtattak és meglátogatta a betegen fekvő Mokesay Zoltán dr. főispánt. Később a közgyűlési teremben fogadta a helyi egységspárt tisz-

telgését. A küldöttség nevében Lázár Lajos gazdasági főtanácsos, pártelnök biztosította a miniszterelnököt és a földművelésügyi minisztert a kerület törhetetlen ragaszkodásáról. Mayer János hosszabb beszéddel válaszolt, amelyben rámutatott arra, hogy gondoskodni kellett az egyre sulyosodó mezőgazdasági válság megoldásáról. Az ipar és kereskedelem maga is erőlesen sürgette a mezőgazdasági termelés megsegítését. Részletesen ismertette a tervbevetett intézkedéseket, amelyek nem egy társadalmi osztály érdekét szolgálják, hanem a nemzet egyetemét. Hiszen, ha a mezőgazdasági termelés nem jövedelmező, akkor az ország lakosságának nyolcvan százaléka nem fogyasztóképes, ami hatásában végzetes az iparra és a kereskedelemre.

A miniszter ezután a Nemzeti Szállóban résztvevő gazdasági egyesület díszbédjén. Az egyesület nevében Lázár Dezso elnök mondott lelkes pohárköszöntőt a miniszterre. Utána Kun Béla függetlenségi és 48-as párti képviselő éltette a minisztert, akit „a nemzeti elismerés babérágával” övezett és akinek a gabonaértékesítési javaslat betervezésével kapcsolatos jószándékát nem vonja kétségbe. A földművelésügyi miniszter válaszában rámutatott arra, hogy a mozgékonyabb iparral és kereskedelemmel szemben háttérbe szorult és sulyos megpróbáltatással küzdő mezőgazdaságnak sürgős segítségre van szüksége. A kormány messzeemenő intézkedések életbeléptetésével siet a mezőgazdaság megsegítésére.

Berki Gyula felszólalása után Lányi Miksa, a kereskedelmi testület elnöke, biztosította végül a minisztert a kereskedők bizalmáról és kiemelte a társadalmi együttműködés szükségességét.

A lakomáról Mayer János földművelésügyi miniszter a löversonypályára hajtattak, ahol végignézte a versenyt és legteljesebb elismerésének adott kifejezést. A késő délutáni órákban a miniszter visszautazott Budapestre.

Schandl Károly dr. Magyarpolány díszpolgára.

Június hó 19-én, Urnapján, a magyarpolányi képviselőtestület ünnepi ülést tartott, amelyen a kerület országgyűlési képviselője, Schandl Károly dr. is megjelent. A községi előljáróság és képviselőtestület nevében Weis Mihály bíró üdvözölte Schandl Károlyt és örömmel közölte, hogy a község képviselőtestülete egyhangulag díszpolgárává választotta. Schandl Károly köszönő szavai után Gömbös Ernő főjegyző változat Magyarpolányi lakosságának helyzetét és gazdasági bajait és egyben üdvözölte Schandl Károlyt, most már nem csak mint országgyűlési képviselőjüket, hanem mint a község díszpolgárát is.

Az ülésen Noll Kálmán igazgató a gyümölcsstermelés jelentőségét fejtegette, melynek alapján a magyarpolányi gazdák lelkesedéssel elhatározták, hogy a tél folyamán szaktanfolyamot rendeznek és minden eszközzel igyekeznek a gyümölcsstermelést előmozdítani.

Az esti órákban Schandl Károly dr. a nagy számban összegyűlt választóközönség előtt tájékoztató beszédet tartott, amelyben változat az általános európai gazdasági helyzetet és rámutatott a nehéz magyarországi viszonyokból kivezető utakra. Ezután ismertette a gabona-árjavítás bevezetésének módjait és hangsúlyozta, hogy a gazdálkodóknak jogos kitánsága, hogy terményeikért megkapják a megfelelő árat, mert a 18—20 pengős buzaár még a termelési költségeket sem fedezi. A gabona-árjavítás-rendszer előnyeit élvezni fogják a segéd nélkül dolgozó kisiparosok is, akiknek forgalmi adóját eltörlik és az öt holdon aluli kisgazdák pedig a földadó alól mentesíttetnek. Az új rendszerrel kapcsolatban a kenyér árnak emelése indokolatlan lenne, mert a buza olcsóbbodásával annak idején a kenyér és liszt ára majdnem a régi szintvonalon maradt. Természetesen a gabona-árjavítás csak ideiglenes intézkedés, mert mielőtt a buza piaci ára természetesen is emelkedni fog, a kormány intézkedése feleslegessé fog válni.

A nagy lelkesedéssel fogadott beszédért a választók nevében Práser Albert esperes-plébános mondott szép beszédben köszönetet és kérte szeretett képviselőjüket, hogy továbbra is olyan odaadással és fáradhatatlanul támogassa és pártfogolja ügyüket, mint a multban is mindenkor megtette.

A százéves OMGE ünnepe.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület június hó 18-án ünnepelte megalapításának századik évfordulóját, amely alkalommal a nagy alapító, Széchenyi István gróf dicső emlékének hódolt az egyesület. A diszközgyűlés a Magyar Tudományos Akadémia disztermében rendezték és nemcsak az esemény, hanem a megjelent előkelőségek is ünneppé tették a mai napot.

A diszközgyűlés kezdetén a Budai Dalárda énekelte el a Himnuszt, majd Somssich László gróf, az OMGE elnöke mondott megnyitóbeszédet. Részletesen ismertette az OMGE alapítását, a százéves működése alatt hozott üdvös intézkedéseit és a magyar mezőgazdaság fejlesztésére irányuló ténylegességét.

Ezután Apponyi Albert gróf, az egyesület örökös tiszteletbeli elnöke, mondta el ünnepi beszédét. Mindenekelőtt Széchenyi István gróf munkásságának jelentőségét méltatta, majd a szabadságharc előtti idők és a szabadságharcot követő elnyomatás idejének eseményeivel foglalkozott, ezután utalt a kiegyezés utáni viszonyokra, Károlyi Sándor gróf fellépésére, majd így folytatta:

— Kivételesen nehéz körülmények között állunk és küzdünk ma, de az egész világ súlyos gazdasági krízisben van. Ennek a krízisnek a súlyát egy nemzet sem érzí annyira, mint a magyar nemzet. De már ez a mi sorsunk. Az a magyarnak a sorsa, hogy az ereje csekély, mint az Széchenyi István is mondta, de a feladatai súlyosabbak, mint más nemzetéi. A megélhetési problémája, a gazdasági probléma el nem odázható, mert elementáris (elemi) erővel kopogtat minden palotának és kunyhónak ajtaján és az országház kapuján is. Ernyedtetlenül, napnap után kell ezzel foglalkozni és ezt kell megoldani, mert a magyar nemzet mindenkor kivételesen nehéz körülményekkel küzdött és mégis tudott fejlődni, tudott hatalmas kultúrfokra emelkedni, tudta gazdasági erejét fejleszteni. Ez az egyesület pedig ismét rendelkezik olyan vezérférfiakkal, akikben bízhatunk, mert megvan bennük az erő az egyesületi, társadalmi és kormányzati tevékenység együttműködésének megteremtésére. Nem szabad tehát csüggedni, hanem megkettőzött energiával és összetartással kell dolgoznunk és remélnünk.

Felállva, lelkesen tapsolva ünnepelték Apponyi Albertet beszédének elhangzása után, majd a különböző üdvözlések következtek, melynek során Mayer János földmívelésügyi miniszter a kormány nevében köszöntötte a száz éves OMGE-t.

— Az OMGE — mondotta — állandóan jelentős szerepet töltött be a százéves működése alatt és hogy eredményeket ért el, azt főképpen annak köszönhetette, hogy egy pillanatra sem tért le arról a szigorú erkölcsi alapról, amelyre a nagy alapító helyezte. Kerülte a politika ingoványait és pártpolitika nélkül tömörítette magába az agrármozgalom legjobbjait. Sohasem használta ez az egyesület a gazdabajok az elégtelenség szítására, hanem szakszerű és értékes előterjesztésekkel törekedett a bajokon segíteni és becsületes, önzetlen munkával biztosította az agrárérdekek és a közjó szolgálatát.

Bernát István a felsőház üdvözlését tolmácsolta, Vajna Éde pedig a főváros nevében üdvözölte az egyesületet. Ernst Laur professzor a svájci gazdaságvétség nevében beszélt német, francia és olasz nyelven. Häusser professzor, az osztrák mezőgazdasági egyesület főtítkára szólalt fel ezután, majd a törvényhatósági gazdasági egyesületek nevében Tekei József gróf, a Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Hoyos Miksa gróf, a Gazdaságvétség nevében pedig Ivády Béla köszöntötte az egyesületet. Hadik János gróf a Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete nevében mondott üdvözlő beszédet. Tekei Pál gróf a Közgazdasági Egyetem mezőgazdasági szakosztálya, Hutya Ferenc dr. az Állatorvosi Főiskola, Mágócsy-Dietz Sándor a Természettudományi Társaság, Vargha Kálmán a gazdasági akadémiák, Hegedűs Lóránd a TÉBE, Fellner Henrik a GyOSz, Végh Károly a Tözse és Balkányi Kálmán az OMKE nevében üdvözölték az egyesületet.

Somssich László gróf, elnök bejelentette, hogy Mussolini sürgönyben kérte fel Mario Arlotta budapesti olasz követet, hogy tolmácsolja üdvözlését a jubiláló egyesületnek, ugyancsak levelet küldött Acerbo olasz földmívelésügyi miniszter is.

Mutschenbacher Emil igazgató bejelentette ezután általános helyeslés közben, hogy Gaál Jenő dr.-t, az egyesület elnöki tanácsának tagját, a Széchenyi-kutatás legkiválóbb tudományos apostolát, aki már az ötvenéves jubileumon is résztvett, kiváló érdemei elismeréséül örökös tiszteletbeli taggá választja meg az egyesület, amihé a közgyűlés egyhangulag hozzájárult.

A diszközgyűlés a Szózat elénekülésével fejeződött be, majd a közgyűlés résztvevői az Akadémia előtt álló Széchenyi-szobor előtt gyülekeztek, ahol Somssich László gróf az egyesület hatalmas babérkoszoruját helyezte el a szobor márvány-alapzatán.

A Budai Dalárda az ünnepség befejezéséül elénekelte a magyar Hísekegyet.

Az OMGE vezetőinek kitüntetése.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tanácsa június hó 17-én Somssich László gróf elnöklésével rendkívüli ülést tartott, amelyen az elnök kihirdette a földmívelésügyi minisztértől átküldött legfelsőbb kéziratokat. A kéziratok értelmében a kormányzó Somssich László grófot, az egyesület elnökét, az I. osztályú érdemkereszttel tüntette ki, az egyesület alelnökeinek pedig: Székács Elemérnek, Beliczey Gézáknak, Purgly Emilnek és Döry Hugónak a mezőgazdasági érdekek előmozdítása terén szerzett érdemeikért elismerését adta tudomásul.

Buday Barna főszekesztő igazgatónak és Mutschenbacher Emil dr. ügyvezető-igazgatónak a II. osztályú érdemkereszttel adományozta a kormányzó, Konkoly-Thege Sándor főtítkár a III. osztályú érdemkereszttel kapta, míg Rege Károly dr. és Rédy Gyula dr. egyesületi titkárokat a magyar királyi gazdasági tanácsosi cím adományozásával tüntette ki a kormányzó.

A kitüntetésre vonatkozó okiratokat, valamint a kitüntetések jelvényét Somssich László gróf elnök nyomban átnyújtotta a kitüntetetteknek és meleg hangon üdvözölte munkatársait. A tanács az elnök javaslatára elhatározta, hogy Fabricius Endre főtítkárnak a helyettes-igazgatói címet, Rothmeyer Imre szerkesztő-títkárnak pedig a főtítkári címet adományozza, végül Mike János főpénztárnosnak és Láng József főkönyvelőnek, akik az egyesület kebelében hosszú idő óta érdemes munkásságot fejtenek ki, az egyesület őszinte és legmelegebb elismerését nyilváníttja.

A miniszterelnök az Országos Magyar Gazdasági Egyesület részére, százéves fennállásának alkalmából, közhasznú munkásságának elismeréséül az ország (ösi, külön) címerének használatát engedélyezte.

Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmánya június hó 17-én ugyancsak ülést tartott. Somssich László gróf elnök üdvözölte a megjelenteket, majd meleg szavakkal elparentálta Meskó Pált és bejelentette, hogy az OMGE fennállásának százéves fordulójára alkalmából Gaál Jenővel emlékkönyvet irattak Széchenyi Istvánról, amelyet francia nyelven is közzétesznek s megküldik az összes külföldi testvéregyesületeknek.

Alsőöri Farkas Géza szólalt fel ezután és elmondotta, hogy most ünnepli a gazdák lapja, a „Köztelek” is fennállásának negyvenedik évfordulóját. Méltatta a Köztelek érdemeit a gazdaöntudat kifejlesztése és a gazdasági szaktudományok művelése, valamint népszerűsítése körül. A mezőgazdaságot érintő legújabb intézkedésekről tartotta meg ezután szokásos beszámolóját Mutschenbacher Emil s ennek keretében ismertette a mező-

Somssich László gróf, az OMGE elnöke, az OMGE tagjainak jelenlétében Széchenyi István gróf szobra előtt.

gazdaság megsegítése érdekében folytatott tanácskozások eredményét és az ott felvetődött terveket. Különösen behatóan elemezte a *boletta-tervet* és felsorakoztatta azokat a felmerülő kérdéseket, amelyek a boletta bevezetése során feltétlenül tisztázást igényelnek. Végül arra az eredményre jutott, hogy ha a boletta-rendszer megvalósul, a *főfeladatot kivédeni a visszacsúszás lehetőségét*. A jelentés körül élénk vita indult meg, majd *Belicezy Géza* elnök, összefoglalva a vita anyagát, megállapította, hogy az *OMGE a bolettaügyben addig, míg a javaslatot nem ismeri, nem foglal állást*.

Hitelszövetkezeti közgyűlés Fehérvártárnokon.

A fehérvári hitelszövetkezetek közt első helyet elfoglaló *fehérvártárnoki szövetkezet* az évi rendes közgyűlés június hó 15-én zajlott le a hitelszövetkezet iktatási helyiségében. A közgyűlésen *Schöber Kálmán* hitelszövetkezeti ügyvezető-elnök elnököl. A közgyűlésen résztvettek: *Trenkó Béla* községi főjegyző, *Cenner Zoltán* dr. adóügyi főjegyző és a község szellemi és gazdasági vezetői közül számosan, ugyancsak a hitelszövetkezetek igazgatótagjai. *Schöber Kálmán* elnök megleghangon üdvözölte a központ képviselőit megjelent *Wanke Gusztáv* elnöki osztályfőnököt, aki az igazgatósági jelentés során tolmácsolta *Schandl Károly* dr. alelnök-vezérigazgatónak a szövetkezet igazgatóságához intézett üdvözlését és előadása során ráterít a magyar szövetkezeti mozgalmat ért támadásokra. Hangsúlyozta, hogy a mezőgazdasági válság oka legfőképpen az, hogy mezőgazdasági termelésünk a hitelnevelések következtében súlyos helyzetet kell megküzdnie. Ismertette a központ *7 1/2%-os legújabb hitelkezelését és rámutatott arra, hogy ezzel az újabb olcsó hitel az Országos Központi Hitelszövetkezet versenyen kívül áll a magyar hiteléletben*. Foglalkozott ezután az agrártermelvények értékesítési kérdésével. Ennek során megállapította, hogy ha tekintetbe vesszük, hogy 1928. évben a buzaátermés körülbelül 22 millió métermázsát tett ki és figyelembe vesszük, hogy ebből körülbelül 10 millió mm. került eladásra, vagyis a termelőtől a közvetítők útján a terménykereskedők, illetve a malmok tulajdonába ment át, akkor könnyen megállapíthatjuk azt is, hogy ezen a 10 millió mm.-án csak 2 pengővel számítva a közvetítési díjat, körülbelül 20 millió pengő az az évi megújuló adó, amit a mezőgazdaság a jól jövedelmező magánkereskedetnek lead. Rámutatott a terményértékesítés új alapra való helyezésének szükségességére. Beszède végén megemlítette, hogy a termelési válság főoka a hitelválság, ennek pedig egyik legsúlyosabb kérdése a tőkekérdés. Ezért, ha a magyar mezőgazdaság petyhüdt ütőerőbe új egészséges vérkeringést akarunk belevinni, *pezdülő szövetkezeti életet kell hazánkban teremteni*. Az államnak és az állampolgároknak nemzeti és önmaga iránti kötelessége ez, mert csakis ezen az úton szüntethetjük meg az országot fenyegető mezőgazdasági válságot.

Wanke Gusztáv elnöki osztályfőnök felszólalása után *Cenner Zoltán* dr. magasröptű szavakkal mondott köszönetet *Schandl Károly* dr. alelnök-vezérigazgató urnak, hogy a közgyűlésen képviseltette magát és figyelmébe ajánlotta a központi kiküldöttnek, hogy hozzá *Schandl* ömeltőségének tudomására, hogy a *termelési minőségi fokozásunk érdekében haladéktalanul szükséges volna a községeknek nemesisított vetőmagokkal ócsón való ellátása*. A közgyűlés végül *Schöber Kálmán* elnök indítványára egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy *Schandl Károly* dr. alelnök-vezérigazgatót a közgyűlés táviratilag üdvözli.

A ráckevei járás tüzoltó versenye.

Szokatlanul nagy érdeklődés mellett és gondos előkészítés után tartották meg a ráckevei járás községei ezidei tüzoltó-versenyüket. A verseny helye *Taksony* község levénte gyakorlótere volt.

Jelen voltak Pestvármegye tüzoltó szövetsége részéről *Csilléry Zoltán* dr. elnök, *Pethő János*, *Lukács Zoltán* vm. tüzrendészeti felügyelők, *Horráth József* jár. tüzrendészeti felügyelő, *Kiss Tibor* jár. főszolgabíró, *Fitz Arthur* dr., a soroksári és *Udvardy János* a ráckevei választókerület országgyűlési képviselői, *Kiss Béla* körösi tüzrendészeti felügyelő, *Köhler István* gyáros, a versenyben résztvevő községek vezető jegyzői, bírái, a

helybéli intelligencia teljes számmal és körülbelül ezer főre menő közönség, akik közül sokan még a távol fekvő községekből is eljöttek.

A déli órákban érkezett vendégek tiszteletre közből volt, majd két órakor indult a társaság a verseny színhelyére, ahol a nap tíze ellen árnyékos emelvényen helyezkedett el a zsűri és a vendégek.

A versenyben részt vettek: *Dab*, *Majosháza*, *Makád*, *Pereg*, *Ráckeve*, *Szigetszentmiklós* és *Taksony* községek önkéntes tüzoltótestületei.

A verseny előtt a vendéglátó *Taksony* község főjegyzője, mint az önkéntes tüzoltótestület elnöke, üdvözölte a megjelent előkelőségeket, majd *Kiss Tibor* főszolgabíró lelkes szavakkal méltatta az intézmény nemes célját és a versenyt megnyitotta.

A megejtett sorshuzás szerinti sorrendben mutatták be a testületek az előírások szereléseket, a tűz támadását. Majd *Taksony* és *Ráckeve* testületei mutatták be versenyen kívül, zeneszó mellett a gyors szerelést. Nehéz volt eldönteni, melyik község a jobb. Kivétel nélkül, valamennyi testületnél láttuk a parancsnokok fáradságot nem kímélő munkáját és szakértelmét. A befejezett verseny után a zsűri rövid tanácskozás után meghozta egyhangú ítéletét, amely szerint:

A *Magyar-Holland biztosítótársaság* vándordíját, egy *gyönyörű nagy ezüsterleget*, diszes tokban és annak maradandó emlékké képező, a vármegye által adott *ezüst plakettet Taksony* község önkéntes tüzoltósága; a taksonyi tüzoltótestület diszes nagy *ezüst serlegét*, szintén tokban, mint II-ik vándordíjat a vármegye *bronz plakettjével a ráckevei önkéntes tüzoltótestület*; *Fitz Arthur* dr. országgyűlési képviselő által adományozott *ezüst serlegét Majosháza* község önkéntes tüzoltótestülete; *Máray* gyáros által adományozott művészi *levélnehezéket Pereg* község tüzoltótestületének parancsnoka; *Köller* gyáros által adományozott *diszes cigarettatárcát Dab* község tüzoltóparancsnoka; *Köhler* gyáros által ajándékozott *öt cigarettatárcát és két láncot* a hét csövezető nyerte el.

Ennek a nemes versenynek a hatása kétségtelenül bebizonyította, hogy a nemzeti vagyon őrzői, akik minden anyagi ellenszolgáltatás reménye nélkül, kizárólag lelkesedésből, önzetlen emberbaráti érzésből teljesítik sokszor veszélyes munkájukat, megérdemelnék a kormány némi támogatását, mert a községek, háztartások mai korlátozottsága és súlyos terhek mellett, nem képesek az intézményt úgy és odafejlesztetni, ahova közérdekből kellene, mert hisz láttunk a versenyen ósdi, kőkorszakbeli fecskendőket, amelyek nagyobb tűzvésszel megbirkózni képtelenek.

Reméljük, hogy a kormány figyelme ez irányban is ki fog terjedni, mert ha van intézmény, amely a leghatékosabb támogatásra érdemes, úgy azok egyike kétségkívül a tüzoltói intézmény.

Két halálos ítélet az arzenbünperben.

A hónapok óta tartó arzenbünper négy vádlottja felett itélkezett június 21-én a szolnoki bíróság. A királyi törvényszék *Csordás Bálintné*, *Szabó Lászlóné*, *Szabó László* és *Madarász József* bünperét tárgyalta. A vádirat szerint *Szabó Lászlóné* férjével, *Szabó Lászlóval* együtt meggyilkolta *Szabó Istvánt* és apját, *Szabó Mihályt*. *Csordás Bálintné*, a másik vádlott, bűnrészességgel vádoltan állott a bíróság elé. Ő adta a mérget *Madarásznak* és *Szabóknak*. *Madarász József* és felesége, született *Kollár Mária*, a vádirat szerint megmérgezték a férj apját, *Madarász Józsefet*. A tárgyalás során *Madarász József* beismerő vallomást tett és elmondotta, hogy bűnösnek érzi magát. Az apagyilkos vallomásaiban részletesen elmondotta, hogyan tette el feleségével együtt láb alól az öreg *Madarász Józsefet*. *Madarász Józsefné* vallomásaiban azt állította, hogy *Szabók* bujtották fel a gyilkosságra. *Szabó László* a csendőrségen beismerő vallomást tett, a bíróság előtt azonban tagadott. *Szabó Lászlóné* kihallgatása során azt állította, hogy semmit sem tud a dologról és mindvégig tagadásában maradt. *Csordás Bálintné* az elnök minden kérdésére tagadólag felelt, azonban a kihallgatott tanuk ellene vallottak.

A tanuvallomások után *Kronberg Károly* dr. királyi ügyész mondotta el a vádbeszédét. A védők beszédének elhangzása után a bíróság június 21-én este fél 7 órakor hirdetett ítéletet a bünperben. A bíróság *Csordás Bálintné* és *Szabó Lászlóné* kötéltálat halálra ítélte, *Madarász Józsefet* és *Szabó Lászlót* pedig életfogytiglani fegyházra. *Madarász Józsefné* nyolc évi fegyházat kapott. A bíróság súlyosbító körülmények vette, hogy a vádlottak aljas vagyoni indokból követték el a gyilkosságot. A vádlottak mindegyike felebből az ítélet ellen.

A „Lébényi Róm. Kath. Olvasókör” műkedvelő gárdája.

„A hét fakereszt” című legenda szerepeiben. A darabot Sznianovics László igazgató-tanító rendezte és tanította be.

Termelő és értékesítő szervezetekbe főtörül- jenek a pestkörnyéki falvak kisgazdái!

A *Vasárnap* egyik számában megírtuk, hogy a pestkörnyéki gazdák kitiltása a nyílt és csarnoki piacokról nemcsak sok száz derék, szorgalmas, falusi termelőt tesz tönkre, hanem egyenesen katasztrófális lehet magára a városi közönségre is. Ugyanakkor leszögeztük azt is, hogy ma, amikor a termelő és fogyasztó egyaránt örlődik a nehéz megélhetés malomkövei között, minden eszközzel elő kell mozdítani a gazdatársadalom jobb helyzetét, hogy súlyos bajait enyhítsük. Ugy is nehéz a falu népének az élete, ne nehezítsük meg tehát még jobban azt.

Örömmel állapítjuk meg, hogy irásunk nem hiába íródott és szavunk nem volt a pusztába kiáltó szava, amely elhangzik minden eredmény nélkül, mert mégis észrevettek ott az illetékesek, ahová azok címezve voltak. Ugy tudjuk ugyanis, hogy a székesfőváros polgármestere — a más oldalról is megnyilvánult kívánságnak megfelelően — újra felvette a kérdés tárgyalását, mert maga is érzi, hogy ez az intézkedés, amely *július elsejétől október elsejéig engedni csak meg a termelőknek a kocsikról való árusítást, egyaránt sérti a környékbeli kisgazdák és a székesfőváros lakóinak érdekeit.*

A főváros vezetősége maga is belátja azt, hogy ezt a rendeletet tovább fenntartani nem lehet. Amikor a székesfőváros ilyen törekvését a *Vasárnap* útján hírül adjuk, akkor egyúttal hangsúlyozzuk azt is, hogy ez nem jelenti azt, hogy a falu népe ölhetett kézzel várja a fejleményeket. Nem, hanem azt, hogy *annál nagyobb erővel és kitartással igyekezzenek velünk együtt folytatni azt a munkát, amelynek célja a pestkörnyéki falvak gazdasági jövőjének biztosítása és fellendítése lesz.*

Mert ma nagy szüksége van a nemzetnek arra, hogy a falvak népe gazdaságilag is erős legyen. Nem engedhető meg tehát, hogy ez a *nagy-tömegű termelő sereg újra ki legyen szolgáltatva a közvetítők hadainak, akik a földművelés nép verejtékes munkájának leszedik a gyümölcsét.*

Uton-utfélen azt hirdetjük, hogy a falusi kisgazdaosztályt meg kell erősíteni, a hóna alá nyulni, hitelképességét fokozni és értékesítési lehetőségeit előmozdítani, mert ez a nemzet érdeke, ugyanakkor azonban kiadunk egy rendeletet, amellyel a tönkre szélére juttatjuk a termelő falusi kisgazdaosztályt, akik apró földjeikről eddig a főváros élelmiszerszállítói voltak.

Ujabbán — amikor e sorokat írjuk — arról értesülünk, hogy *Ujpest* város vezetősége megtette még azzal, hogy *július elsejétől megtiltja a város piacain a különként való árusítást. Ebből pedig az következik, hogy a kisgazda kénytelen behozott árúját egy tételben odaadni a kofáknak, úgy, ahogy azok kéri.*

Éppen ezért ezekből a rendeletekből a kisgazdatársadalomnak is le kell szűrni a tanulságot, mert a mai idők a szervezkedés jegyében születtek. Minden társadalmi osztály szervezetek keretében igyekszik gazdasági boldogulását kivívni és ügyeit megvédeni. Szükségesnek tartjuk tehát, hogy a *pestkörnyéki falvak kisgazdái és földművesei alakítsák meg falvaikban — a ráckevei járás gazdáihoz hasonlóan — a kisgazdák termelő és értékesítő szerveit, ahonnan közösen szállítsák a pesti piacokra termelvényeiket. Ugyanakkor azonban a fővárosban minden közeli falu így megszervezett kisgazdái kérvénnek egy bizományos árusító helyet, ahol a község árucikkeit árusíthatják.*

Ezzel elérik majd azt, hogy nem kell külön-külön sok száz gazdának bekocsizni a fővárosba, elveszíteni napi munkaalakalmakat, hanem autószállítmánnyal bevihetik az egész község áruit. A fővárosi vásárló közönség pedig csakhamar megszokja a termelő kisgazdák árusító helyeit és onnan vásárolja élelmiszereit. Így forr össze lassanként a vidék termelő népe a főváros fogyasztó közönségével. És az ilyen értékesítés mellett jól jár a termelő és a főváros is.

A termelő azért, mert a felvevő piac követelményei-

hez tud igazodni, azt termel ugyanis, aminek kelendősége van. A fogyasztó pedig azért, mert a közvetítés kizárásával magától a termelőtől kapja a jó és biztos árut.

A Vasárnap utján ismételtel felhívjuk tehát a pestkörnyéki termelőink figyelmét erre a gondolatra, hogy beszéljék és valósítsák meg. Jól tudjuk, hogy nem lehet csak úgy, máról holnapra. De mégis meg lehet csinálni, csak akarni kell. Tervezéssel, utbaigazitással szívesen szolgálunk, mert célunk az, hogy e küzdelemben a falu népe győzzön!

Szándékunk az, hogy a Faluszövetség vezetése mellett a pestkörnyéki községek gazdáit gyűlésre hívjuk össze, amely sürgetni fogja az árusító rendelet visszavonását.

Addig is azonban a Vasárnap utján felhívjuk a főváros vezetőinek figyelmét arra, hogy ezt a rendeletet töröljék el, mert egyrészt megdrágul a fővárosi élet, másrészt pedig a külföldi árucikk előzőlik piacainkat, közben pedig tönkremegy az itthoni termelő. A közös árusításhoz és értékesítéshez nem kell más, csak egymásiránti bizalom és becsületes áru. Mert az egész világon már így van!

Kanizsai Lajos.

MI HIR A POLITIKÁBAN?

A képviselőház ülése.

A képviselőház június hó 17-iki, keddi ülésén a Törökországgal kötött kereskedelmi egyezményt, az Észtorozsággal és Görögországgal kötött békeltető eljárási szerződés beikkelyezéséről szóló javaslatot, a Lengyelországgal kötött kereskedelmi szerződés második pótegyezményét, a betegök kölcsönös ellátása tárgyában Bulgáriával és Jugoszláviával kötött egyezményt, a nemzetközi ópiumegyezmény beikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot, végül a fertőzőbetegségek elleni védekezés tárgyában kötött magyar-jugoszláv egyezményt tárgyalták le, majd pedig áttértek a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására. A javaslatot Krüger Aladár ismertette.

Az előadó beszéde után Scitovszky Béla belügyminiszter betérjesztette Bajaszentistván községnek Baja városhoz való csatolásáról szóló törvényjavaslatát.

A június hó 18-iki, szerdai ülésen folytatták a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló javaslat általános vitáját. Kálmán Jenő szerint a törvényjavaslatra feltétlenül szükség van, mert minden áron arra kell törekedni, hogy elősegítsük az ítéletek gyorsaságát és alaposságát. A javaslat gyakorlati célja a bíróság tehermentesítése.

A június hó 20-iki, pénteki ülésen Vass József miniszterelnökhelyettes betérjesztette a buza és rozs értékesítése érdekében szükséges intézkedésekről szóló törvényjavaslatot. Ezután folytatták a törvénykezés egyszerűsítéséről szóló törvényjavaslat tárgyalását. A vita végén Zsitvay Tibor igazságügyminiszter válaszolt az elhangzott megjegyzésekre. Hangsúlyozta, hogy ez a javaslat a kipróbált alapok érintése nélkül fog hozzá a törvénykezés egyszerűsítésének megjavításához. Nagy megtakarítást jelent a felelősség reformja és a kisembereknek

érdekeit szolgálja a javaslat számos intézkedése. A Ház ezután a javaslatot elfogadta és áttért a részletes tárgyalásra.

A képviselőház június hó 21-én, szombaton és június hó 23-án, hétfőn nem tartott ülést.

A felsőház ülése.

A felsőház június hó 20-án, pénteken ülést tartott, melyen Berzeviczy Albert hatalmas és mélyhatású beszédében jelentette be a felsőház tiltakozását a trianoni békeszerződés ellen. Ezután az 1930—31. évi költségvetés általános vitáját kezdték meg. Somssich László gróf azt hangsúlyozta, hogy Magyarországon egyedüli helyes politika a mezőgazdaság megerősítése. Baltazár Dezső református püspök az ország súlyos helyzetével foglalkozott, de Trianonban látja a rossz helyzet legfőbb okát. Huszár Aladár örömmel üdvözölte a kormány gabonajavaslatát és kérte a közönség és körjegyzők helyzetének javítását. Szederényi Zsigmond azt kívánta, hogy Magyarországon senkinek sem lehessen kétezer pengőnél több fizetése. Földváry Elemér tiltakozott az ellen a felfogás ellen, hogy az általános titkos választójog egyedüli csodaszere az országban.

A felsőház június hó 21-iki, szombati ülésén a költségvetés tárgyalása során Vársáry József azt hangsúlyozta, hogy buza-termelésünket egységessé kell tennünk, a hitelkérdést meg kell oldani és meg kell hosszabbítani a fagykárkövesít. Széchenyi Aladár gróf azt kifogásolta, hogy a Kormányzó Ur jubileuma alkalmából létesítendő művek egyike sem épül vidéken. A magyar földet századok óta elhanyagolták, most tehát meg kell tenni mindent az utoprogram végrehajtására, valamint a falvak ivóvízzel való ellátására. Bethlen István gróf miniszterelnöknek elvitathatatlan érdemel vannak az ország újjáépítése körül. Ő Bethlen Istvánt tartja az ország legelső diplomatájának. Bernáth István a takarékosági elv érvényesítésére hívta fel a kormány figyelmét. Helyesnek tartotta volna, ha a Kormányzó Ur jubileuma alkalmából ezer-ezerötszáz kut furását rendelték volna el. Papp József részletesen foglalkozott az igazságügyminiszter programjával, majd a költségvetést elfogadta.

A mezőkövesdi képviselőválasztás.

Mezőkövesden június hó 16-án, hétfőn zajlott le a képviselőválasztás, melynek eredményeképpen Patay Gyula egységspárti jelöltet választották meg Somogyi István fajvédővel szemben.

Vass József beszéde Cegléden.

Június hó 15-én, vasárnap tartott Cegléden beszámoló Erdélyi Aladár országgyűlési képviselő, akit ez alkalommal Vass József helyettes miniszterelnök és több, mint husz képviselő kísért kerületébe. Erdélyi Aladár beszámolójában főként gazdasági kérdésekkel foglalkozott és hangsúlyozta a borfogyasztási adó eltörlésének elodázhatalan szükségességét.

Utána Vass József helyettes miniszterelnök emelkedett szó-lásra és azt hangoztatta, hogy ha a kormány cselekedeteit mérlegre tesszük, akkor meg kell állapítanunk, hogy ez a kormány, melynek tíz év óta Bethlen István áll az élén, annyit cselekedett az ország érdekében, hogy az jogot ad neki arra, hogy ne kelljen védekező álláspontot elfoglalnia. A kormányt most azért támadják, mert segíteni kíván a mezőgazdaságot. Arról az oldalról tehát, ahonnan röviddel ezelőtt azzal vádolták, hogy semmit sem csinál a gazdasági élet érdekében. A termelőnek nem okvetlenül az a vágya, hogy minél több pénzt kapjon a buzá-jáért, hanem az, hogy buzájának ára arányban legyen azoknak a cikkeknél, amelyeknek neki kell vásárolnia. Minden körülmények között véget kell vetni annak a korszaknak, amikor

SZŐTS SZAB. FIX NYUGÁGY A VILÁGON A LEGJOBB. Képes árjegyzéket ingyen kapja e lapra hivatkozással.

Ideál nyugágy heveder kartámlával, beakasztó lábtartóval, P 6.50

FIX NYUGÁGY, széles lapos kartámlákkal, beakasztó lábtartóval, P 10.—

FIX SEZLONNYUGÁGY sezlonmódjára használható, lehajtó kartámla, miáltal oldalról lehet beülni, kihúzható lábtartója fiók módon be- és kitolható **P 12.50**

NAPELLENZŐ minden rugnyugágyra alkalmas P 5.—

Utánvétellel küldi: **SZŐTS RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.** Sip utca sarkán.

Rekkenő nyári melegben

folyik a nehéz munka a földeken. Hajnal pirkadásától késő estig meg nem áll a gazdnak és hozzátartozóinak keze. A hőség és kimerültség ellen legjobb frissítő szer a

Diana sósborszesz

A homlokknak, a végtagoknak bedörzsölése után eltűnik a fáradtság és szinte újjászületik az elcsigázott test.

a magyar mezőgazda munkájával termelt buza árával olyanok spekulálnak, akiknek semmi közük sincs ehhez a búzához. Ő, mint népjóléti miniszter csak azzal a feltétellel járult hozzá a kormányban ehhez a javaslatához, hogy a szegény ember kenyerét nem engedjük megrágitani.

A miniszter beszédét sokszor félbeszakította a helyeslők, majd pedig beszéde végén hosszas ünneplésben részesítették.

A gabonajavaslat.

A kormány tagjai június hó 18-án, szerdán délelőtti minisztertanácsot tartottak, amelyen a *gabonaértékesítési javaslat* végleges formába öntésével foglalkoztak.

Wekerle Sándor pénzügyminiszter június hó 20-án, pénteken értekezletet hívott össze, melyen a sajtó képviselőit tájékoztatta a gabonajavaslat intézkedései felől. A javaslat főcélja, hogy a *gazdák magasabb gabonaárakat kapjanak*. A boletta-rendszer bevezetésével legfeljebb három fillérrel drágulhat meg a kenyérliszt. Ez a teher eloszlik az egész népségre, tehát az összes fogyasztók hozzájárulnak. Az őrlési jegyrendszer folytán a mezőgazdaság is hozzájárul az áldozathoz.

A javaslat rendelkezései kivonatossan a következőket tartalmazzák:

A termelőnek szánt támogatás három pengő, az eladott buza és rozs minden métermázsája után. A gabonajegy ára métermázsánként három pengő. Ezt az összeget a *nem mezőgazdasági fogyasztás viseli*. A *buzaőrlési jegy* ára métermázsánként három pengő, a rozs őrlési jegy ára pedig métermázsánként két pengő. Ezt az összeget általában a *mezőgazdasági fogyasztás viseli*. Az őrlési jegyrendszer útján a vámőrlés munkadíjának megtérítése arra az alapra hárul át, amelybe a gabonajegyek és őrlési jegyek eladásából származó összegek befolyának. A gabonajegyek eladásából befolyó összegek csak arra elegendők, hogy a termelőnek szánt három pengős támogatást biztosítsák. Ezenkívül biztosítani kell még a gabonának, vagy lisztnek külföldre történő kiszállítására alkalmas visszatérítendő összegeket és az ötven aranykorona kataszteri tiszta, jövedelemmel nem rendelkező mezőgazdák földadójának megtérítését. A termelő ugyanis, természetesen, arra való tekintet nélkül részesül támogatásban, hogy az általa eladott gabona belföldön kerül-e fogyasztásra, vagy azt később akár gabona, akár liszt alakjában külföldre szállítják-e ki. Külföldre kiszállítás esetén azonban a gabonajegy árát a kiszállítónak vissza kell téríteni, mivel különben a kivételnek a métermázsánként három pengős megterhelés révén felehetlenné válnék. Az 50 korona kataszteri tisztajövedelemmel nem rendelkező mezőgazdákat pedig azért kell a földadó megtérítésében részesíteni, mivel ezek olyan *kisbirtokosok, akiknek a gabonája legfeljebb házi szükségletükre elegendő, eladni azonban búzát és rozsot nem tudnak*. Így a mezőgazdaságnak szánt segítségben éppen a törpebirtokosok nem részesülhetnek. A törpebirtokosok támogatására és a külföldi kivitel biztosítására szükséges összeget a kormány a *liszt forgalmi adójának legfeljebb 15 százalékra való felemelésével kívánja biztosítani*. A forgalmiadó felemelése akként történik, hogy a teher főként a legfinomabb lisztfajtákra háruljon s a kenyér ára ne drágulhasson meg.

A gabona- és őrlési jegyrendszerre vonatkozó intézkedéseket tartalmazza a törvényjavaslatnak első fejezete. Ez a rendszer azonban egymagában nem volna elegendő a *gabonajelzálog jog biztosításáról* szóló második fejezete, az ugynevezett *zöldszóra megállásról* szóló harmadik fejezete és a *határidőnyitelt-*

ket bizonyos korlátok közé szorító negyedik fejezete egészíti ki.

A törvényjavaslat ötödik fejezete arról gondoskodik, hogy a fogyasztókönoságot a törvényjavaslat előbbi fejezeteiben foglalt rendelkezések ürügye alatt egyesek jogtalanul ki ne zsákmányolhassák.

A törvényjavaslat hatodik fejezete gondoskodik végül arról, hogy a gabonajegyrendszer által egyik szerződő felet se érje méltánytalan megterhelés azokban az esetekben, amelyekben az egyik fél búzában, vagy rozsban vállalt szolgáltatást.

KÜLPOLITIKAI KRÓNIKA

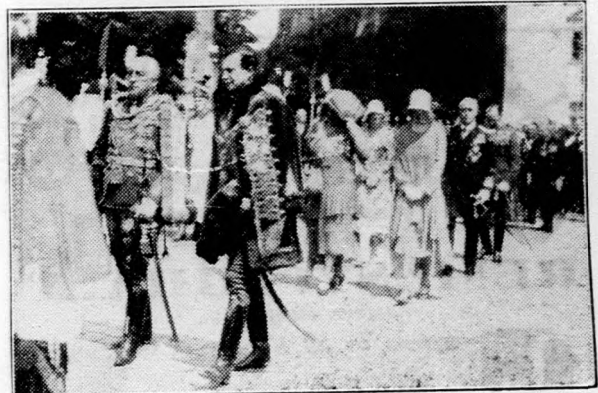
Bethlen István gróf londoni utja.

Bethlen István gróf miniszterelnök és felesége június hó 15-én, vasárnap délután érkezett Londonba, ahol fogadtatásukra megjelent az angol külügyminisztérium egy magasrangú tisztviselője, a londoni magyar követés vezető tisztviselői és a magyar kolónia számos tagja. Az angol kormány a miniszterelnöknek és feleségének a világhírű Claridge-szálló második emeletének három szobából álló pompás lakosztályát bocsátotta rendelkezésére. A miniszterelnök megérkezésének estéjén a londoni magyar követésben szűkebb körű ebéd volt.

Másnap, hétfőn, a miniszterelnök *Rubido-Zichy* Iván báró magyar követ társaságában látogatást tett *Henderson* angol külügyminiszternél, akivel *egy óra hosszat tartó szívélyes hangú megbeszélést folytatott*. Délután a miniszterelnök *Baldwin* volt angol miniszterelnöknek és feleségének vendége volt teára.

Kedden Bethlen István gróf meglátogatta *Snowden* angol pénzügyminisztert, majd *MacDonald* miniszterelnökhöz ment villásreggelire. A délután folyamán Bethlen István gróf látogatást tett az angol alsóházban, később pedig résztvett azon az ebéden, amelyet *Henderson külügyminiszter adott tiszteletére az alsóházban*. A vendégek sorában az angol kormány tagjain kívül számos előkelőség is helyet foglalt. Ugyancsak kedden délután Bethlen István gróf meglátogatta *Esmond Harmsworthot*, Rothermere lord fiát. A lorddal Bethlen István gróf nem tudott találkozni, mert a lord vidéki birtokán tartózkodott beteg. Ugyanezen a napon a miniszterelnök fogadta az angol és a külföldi sajtó képviselőit és *behatóan ismertette előttük Közép-európa helyzetét és a magyar kormányynak ebből folyó politikáját*.

Szerdán Bethlen István gróf feleségével együtt *Ascotba* utazott, ahol a *királyi pár látta őket vendégül visszreggelin*. A villásreggeli után végignézték az *ascoti löversenyt*, mely alkalommal az *angol király maga mutatta meg Bethlen István grófnak és feleségének a világhírű istállókat*. Szerdán este *Rubido-Zichy* báró, a londoni

József királyi herceg és családja az Urnapi körmenetben.

magyar követ, fényes fogadóestét rendezett a miniszterelnök tiszteletére, amelyen London legelőkelőbb társaságának tagjai vettek részt.

Bethlen István gróf csütörtökön, június hó 19-én, délelőtt 11 órakor hagyta el Londont, ahonnan Párisba utazott. Párisból néhány napos tartózkodásra Svájcba ment.

Az angol sajtó Bethlen István gróf látogatásával kapcsolatban azt írta, hogy a miniszterelnök látogatásának egyedüli célja az volt, hogy a magyar kormány és nép halálját kifejezze az angol kormány barátságos magatartásáért. A Times című angol napilap hosszasan foglalkozott a miniszterelnök látogatásával és megragadta az alkalmat arra, hogy Bethlen István gróf eddigi működését elismerőleg méltassa olvasóközönsége előtt.

— Ha valakinek joga van országa nevében beszélni — írja a lap — akkor Bethlen gróf az. Senki sem volt a háború után Európában egyhuzamban annyi ideig miniszterelnök, mint ő és a hivataloskodása alatt tartott két választás növekvő többségekkel erősítette meg hatalmát. A lap megállapítja azt is, hogy Magyarország pénzügyi helyzete rendezett.

Rothermere lord lapja, a Daily Mail, azt írta, hogy Bethlen grófot szívélyesen üdvözli az angol nép, amely annál nagyobb rokonszenvet érez Magyarország iránt, miután most teljesen belátja a szerencsétlen trianoni béke igazságtalanságait.

A lapok többek közt hirt adnak arról is, hogy Bethlen István gróf látogatása nincs összefüggésben a magyar kölcsönnel, amelynek részleteit már elintézték. A kölcsön összege 300 millió pengő körül lesz, melyből 60—70 millió pengőt fognak Londonban kibocsátani.

A miniszterelnök londoni útja természetesen csak akkor fog kellő megvilágításban az ország közvéleménye előtt átni, ha hazaérkezése után utjának eredményeiről beszámol. Annyi azonban máris megállapítható, hogy a miniszterelnök külpolitikai sikereinek számát ismét gyarapította.

Románia és a Habsburg-kérdés.

Maniu román miniszterelnök az elmúlt héten fogadta a sajtó képviselőit, akiknek kijelentette, hogy az ország külpolitikájában nem lesz semmiféle változás. A magyar-román viszony tekintetében Románia azt óhajtja, hogy az országot a legszorosabb gazdasági kötelékek kapcsolják Magyarországhoz. A határrevízióról azonban szó sem lehet, mert Románia területi engedményeket nem tehet. Ottó királyfi hazahozatalával kapcsolatban kijelentette, hogy Románia mindig a Habsburg-család visszahozatala ellen fog állást foglalni.

MEZŐGAZDASÁG

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Tisztítsuk meg lóhere és lucerna-tábláinkat az arankától!

Irta: Villax Ödön.

Általánosan ismeretes, hogy az aranka mily mérhetetlen árokot okoz here- és lucernavetéseinkben, de gyakran egyéb növényeinkben is. Talán a lucernára a legveszélyesebb, mivel ennek hosszú évekig kellene kitaratni és nem ritkán előfordul, hogy azt a sok arankafolt miatt már a 3—4. évben fel kell törni. Ügyelni kellene a magyar gazdáknak az aranka állandó irtására azért is, mert így elérhetnők, hogy még a nem ólomzárolt mag is arankától mentes lehetne, s így a külföld az annyira kedvelt, s a világ legértékesebb lucernáját még magasabb áron fizetné. Az aranka kötelező pusztítását egyébként a törvény is előírja.

Az aranka magja a talajban csirázik. De a csiránövény levelet nem fejleszt, hanem csak cérnavékonyaságu szárat. Ez a szár a gazdanövényre (pl. a lucernára) rátekeredik s annak testébe hegyes szívókákat bocsát, melyen keresztül a gazdanövénytől a táplálóanyagokat elvonja s így annak kipusztulását eredményezi. Mihelyt a csiránövény valamely gazdanövényre rátekeredett, gyökere elhal s kizáróan csak a gazdanövényből táplálkozik, miközben virágot fejleszt és magot érlel, hogy azután a tábla többi részzeit is fertőzze.

A védekezés ellene elsősorban is az, hogy csakis arankától mentes (ólomzárolt) magot vessünk. Ha pedig aranka mutatkozik, akkor azonnal, tehát még virágzás és magérés előtt, az arankafoltot jó mélyen kikapjuk ki. A folttól körülbelül 1/2—1 méter távolságban köröskörül is ki kell kapálni a lucernát, mert a további fertőzésnek csakis ekkor vehetjük elejét. A kikapált lucernát vagy mélyen a föld alá temetjük (esetleg egy mélyenjáró ásóval végezzük e munkát), vagy pedig — és ez még helyesebb — egy kupacba rakjuk az egészet, sok szalmával rétegezzük s felgyújtjuk. A kikapált növényeket semmiesetre se hordjuk el a tábláról, illetve a foltról, mert néhány arankás szár a tábla többi részére is hullhat s így a fertőzés tovaterjedhet. A legfontosabb, hogy az irtást korán, mielőtt észrevesszük a foltot, azonnal végezzük.

Szokták az arankát kémiai szerekekkel is irtani, mint pl. 1—20 százalékos vasgáliccal, 10 százalékos rézgáliccal, Kuskutan nevű aranka-irtóval stb. E kémiai szereknél az volna a főcél, hogy utána a növény újra kihajtsjon, s így kipusztult folt ne maradjon. De nem mindig hajt ki az anyanövény, azonkívül pedig az ily kémiai szerek, melyeket rendszerint permet alakjában adunk, gyakran nem hatol a növény minden részére s így sokszor nem is sikerül a tökéletes irtás. Végül drágábbak is, miért is a legjobb, ha a legegyszerűbb arankairtónál, a kapánál maradunk meg.

A buza legjobb előveteménye a pillangósvirágú növény.

A kalászosok legjobb előveteményét a pillangósvirágú növények képezik azért, mert a pillangósvirágúak képesítve vannak a levegőből nitrogént lekötni, amellyel gazdagítják a talajt, amennyiben a gyűjtött nitrogén egy része ott marad a talajban a következő növény részére. Bükköny, lucerna, lóhere után mindig jobb termés fog mutatkozni, mint pl. kukorica, csalamádé, vagy kalászos növények után. Némely esetben, különösen lucerna után, meg is dől a vetés, ha nem gondoskodunk egyidejűleg foszfor-

MAGYAR EMBER
magyar cégtől vásárol
minden hangszert,
melyet a legfinomabb minőségben
és legolcsóbb árban

REMÉNYI MIHÁLY
hangszertelepe szállít.

Bpest, VI. 29. Király-u. 58
Kérje most megjelent új
árjegyzékemet.

trágyázásról is, mert a sok nitrogén és aránylag kevés foszforsavat tartalmazó talajon a szalma csak így lesz erősebb, ellenállóbb, a termés pedig nagyobb, mert épen a magvak igen sok foszforsavat igényelnek. Ebből pedig rendszerint kevés van a talajban, mert sok foszforsavat viszünk ki gazdaságunkból, amit az istállótrágyával sem pótolunk, mert abban sincs elegendő mennyiségű foszforsav, épen azért, mert a termelt magvakat nem etetjük fel állatainkkal, hanem eladjuk.

A pillangósvirágú növények után kat. holdanként 150—200 kg. szuperfoszfátot kell kiszórni, avagy kombinált vetőgéppel sorbátrágyázásra 80—100 kg.-ot felhasználni. Az elmondottakra való tekintettel tehát igyekeznünk kell a pillangósvirágú növények tarlóját minél korábban felszántani, hogy a vetés idejéig beérjen, ami a nyári, rendszerint szárazabb időjárás mellett lassabb folyamat, mint az esősebb tavasz, vagy őszi folyamán szokott lenni. Ha azután ismételt szántás és fogasolás után a vetés előtt 1—2 héttel 150—180 kg. szuperfoszfátot szórunk a talajra, s azt a szokásos módon jól összekeverjük azzal, úgy tőlünk telhetőleg mindent megtettünk a legnagyobb termés elérésére, s ha csak a természet mostohaága nem teszi tönkre munkánk eredményét, biztos számíthatunk nagy eredményre.

(—csy.)

A növény kálihiányának jelei.

Irta: Dworak Lajos dr.

A növény táplálóanyaghiány okozta betegségei közül a gyakorlati gazda a nitrogénhiány-tüneteit ismeri a legjobban. Ha a növénynek a talajban kevés felvehető nitrogén rendelkezésére, levelei egyenesen halványzöldek lesznek, az idősebb levelek sárgák, a növény fejlődésében visszamarad, korán érik be.

A kálihiány tünetei a nitrogénhiány tüneteivel elentétesek és az esetek nagy számában megegyeznek a nitrogénbőség jeleivel. Felvehető káliiban szegény talaj — kivéve, ha az összes táplálóanyagokból keveset tartalmaz — rendszerint és viszonylagosan nitrogénben nem szűkölködik, ezért káliiban szegény talajon a nitrogénhatás jelei mutatkoznak, elsősorban olyan növényeknél, melyeknek nagytömegű termésük felépítésére sok kálira van szükségük, például a kapásoknál.

A kálihiány tünetei, melyek a kálihiány erőssége szerint kisebb-nagyobb mértékben jelentkezhetnek, általában öt csoportra oszthatók: 1. A növény külsején mutatkozó kálihiány okozta betegségi tünetek. 2. A növény belsejében (metszetén) mutatkozó betegségi tünetek, amelyekkel összefügg 3. a belső összetétel változásával kapcsolatos minőségromlás és 4. kisebb ellenállóképeségű növényi és állati kártevők támadásaival szemben. 5. Egyéb jelenségek.

1. A növény külsején mutatkozó betegségi tüneteket illetően, kálihiány esetén a növény levelei sötét (haragos) zöldek. Répa, burgonya levelein a levélbordák besüllyednek, a bordák közti levéllemezrészecskék kiemelkednek, miáltal a levél dudoros felületű lesz. Később a leveleken a levélerek között szabálytalan sárga-barna foltok, gabonaneműeknél sárga-barna csíkok jelentkeznek (dohányon, lóherén, mustáron fehér foltokat is észleltek). Kapások levelei szélükön is száradva beakrodznak, a levél nyelestül gyengén ivelődik, majd az egész levél elszárad, elhal, nagyfokú kálihiány esetén az egész növény el is pusztulhat. A répa feje barnul, gabonamagvak (árpa) színe inkább szennyes-sárga.

2. A növény metszetén mutatkozó tünetek közül a répa husa, ha más hatásra nem változott el, sárgán vagy sárgásbarnán szineződik, ha a kálihiány nagy, gyorsan barnul. A burgonyagumó melanizmusa legalább részben kálihiány következménye.

3. Mivel a káli a szénhidrátok, továbbá iz- és zamatanyagok képzését mozdítja elő, kálihiány következtében

Vasbutor

olcsó és tartós!

Könnyen tisztítható, disziti a lakást. Nézze meg raktárainkat vagy kérje **ingyen** szép képes árjegyzékünket.

HAIDEKKER SÁNDOR r.-t.
Budapest, Üllői-ut 48/27 és Fiumei-ut 3

a termés szénhidrátartalma (cukorrépa, szőlő, gyümölcs cukortartalma, burgonya, gabonamagvak keményítőtartalma) kisebb. Szőlő, gyümölcs kevésbé zamatos.

4. Kálihiány következtében a növény szélei lazák és gyengék, szilárdságuk csökken (levelek nem feszesek, ivelődnek, lógnak), ezért növényi és állati kártevők inkább elhatalmasodnak rajtuk, mint egészséges növényeken.

5. Egyéb jelenségek közé a növény tenyészideje alatt tett megfigyeléseinket sorolhatjuk. A levelek mennyisége a tulajdonképeni termésnek, továbbá a földfeletti rész a földalatti gyökérzetnek rovására eltolódik, a növény érése késik, kedvezőtlen időjárásnak kevésbé áll ellen. A növény teste kicsi marad, viszonylag sok a szalma és levéltermés. Gabonamagvak (zab) esetleg hiányos fejlődésűek, léhák, gyümölcsfák termése idő előtt lehull, a fa szenved a fagyoktól.

Mivel más kedvezőtlen termelési tényezők, mint például bőséges csapadék, szárazság stb. hasonló tüneteket, jelenségeket idézhetnek elő, a kálihiány felismerése nem könnyű dolog, bár a gyakorlati gazda ekkor is célhoz ér megfigyeléseivel, különösen ha a növény fejlődésére egyébként kedvező viszonyok között észleli a kálihiány tüneteit, melyeket még másfelől alátámaszthat a talaj táplálóanyag-állapotának ismerete.

Apró jó tanácsok.

A szőlő virágzásakor a szőlőtőkék közt járni-kelni nem tanácsos, miért is a sürgős munkálatokat annak beköszöntése előtt, a halaszthatókat pedig annak lefolyása után kell végezni. A válogatást, vagyis a szőlőt felesleges hajtásainak eltávolítását még virágzás előtt iparkodjunk elvégezni. A nyári munkák között ez a legfontosabb, mivel a tőke jövő termésének sorsára is nevezetesen befolyás gyakorol. A virágzás befejeztével következik egy ugyancsak fontos művelet: a termőhajtásokat a legfelső fürt fölött 4—5 levélre visszacsipjük, mert ezáltal biztosítjuk a fürtök tökéletes megérését.

A borsó kapaszkodó növény, míg a bab szára a karó körül csavarodik. Ezért a borsót ágas-bogas gallyakkal, a babot sima pálcákkal karózzuk.

A méhesben a rablás oka a gyenge család vagy az anyátlanság, mások a méz elcsurgatása, a nappali etetés, a gyenge család több kijárással bíró lakása. A rablás nem fog kitörni akkor, ha az előbb említett okok nem forognak fenn. A már beállott mézrablást úgy szüntetjük meg, hogy a kijárást annyira szűkítjük, hogy egyszerre csak egy méh mehessen be, a rabló családot 24 órára anyátlanítjuk és a megtámadott méhlakás bejáráját fokhagymával bedörzsöljük.

A takarmányfölked tarlójának lebuktatásával, később ugarolásával ne késlekedjünk, mert csak így válnak ezek a gabonaféléknek jó előveteményeivé.

A zabosbükkönyszéna nehezen szárad és gyakran éri esőkar. A megázott zabosbükkönnyt, különösen akkor, ha kevés kilátás mutatkozik szárazabb időre, a további veszteségek elkerülése végett helyesebb félnyersen bevermelni, vagy bezombolyázni, mert ha az erjedés veszteségekkel jár is, a vermelt és zombolyázott takarmányt szivesebben fogyasztja, mert az erjedési termékek izletesebbé teszik.

A dülök, árokpártok, faalfjak kaszálását végezzük el idejében. Ezzel igen sok veszedelmes, a szántóföldekre bekivánckozó gyomot irtunk s a nemes füvek elszaporodását mozdítjuk elő. Az ilyen helyekről nyert takarmányt leghelyesebb zölden megetetni, mert különösen az árnyékban nőtt füvek tápértéke csekély, tehát szénává szárítva nem adnak értékes takarmányt, míg zölden etetve elég jól értékesülnek.

Mintegy a nyári melegek korán beállottak, nemcsak a rozi aratása indulhat meg e hó végén, hanem a búzáé is. A korai búzakerés rendszerint jó sikérműtséget hoz, de a termés mennyiségének nem szokott kedvezni. Minél hosszabb a buza tenyészideje, annál nagyobb termésre van kilátásunk, tehát örüljön a gazda, ha a gabona érésekor hűvös, szeles az időjárás. Sajnos, különösen Alföldünkön ritkán van aratáskor ilyen idő. Ezért vagyunk kénytelenek ott a bőtermő, de későn érő fajták helyett a

koránérő, de az előbbieknél viszont értékesebb, sikerben dusabb fajtákat termelni.

Téves dolog a vetőmagnak meghagyandó gabonát lábán tul-
érelni, mert egyrészt tekintélyes pergési veszteség állhat be, másrészt pedig nem nagyobb a tulérett gabona csiraképesége, mint a rendes időben learatotté. *Fleischmann* Rudolf növénynevelésítőnk a kompolti növénynevelőtelepen végzett kísérleteivel bebizonyította, hogy a buza csiraképesége már a félig kifejlődött és zölden leszedett szemeknél is jelentékeny százalékra rug, különösen a finomabb jellegű hazai búzáknál, ami a magyar búzáknál nagy életenergiáját bizonyítja a nyugati fajtákkal szemben.

Aratáskor, mielőtt bevégeztük egy tábla levágását és a kaparekót felgyűjtöttük, fogjunk hozzá a tarlóbuktatáshoz vagy legalább is tárcsázzuk meg a tarlót. A tarlóbuktatás vagy tárcsázás a talaj kiszáradását mérsékli, igen hathatósan előmozdítja a gyomok kikélesztését s így a tarlóbuktatást követő ugaroláskor a kikelt gyomokat tönkretesszük s így nagy mértékben előbbrevisszük talajaink gyommentesítését. Ezzel szemben különösen száraz nyár esetén, ha a tarlóbuktatás elmarad, az őszi szántáskor a gyommagvakat a barázda fenekére fordítjuk, ott fagymentesen elraktározzuk; a jövő tavasszal tehát ezek újból csírázhatnak. Így ne csodálkozzunk, ha földünket a gyomoktól megszabadítani nem sikerül.

A „kollektív” gazdálkodás csődje Szovjet-országekban.

Az ember társas lény. A műveltség legalsó fokán lévő népek is társaságban élnek, azonban minden társasélet, a velünk született s bennünk rejtőző, kiülhetetlen vágy folytán, a *magántulajdonra, a saját birtokra s a kizárólagos rendelkezési jogra van alapítva*. Az emberi értelmet nem lehet gépszerűvé tenni, az emberi lélek kiköveteli a maga kis viskóját, földjét s ezzel kapcsolatban, a most új erőre kapott s nagy propagandával beharangozott *szovjetországi kollektív farmgazdálkodás hátrányait* fogjuk ismertetni.

Kollektív annyit jelent, mint *együttes*. A kollektív, más néven *szociálista farmgazdálkodás* eredete 1921-re megy vissza, amikor is *Lenin*, az orosz forradalom akkor ötvenéves antikrisztusa, megalkotta a *Nep-et*, a szovjetgazdálkodás reformterveit tartalmazó politikai munkáját.

Oroszországban az 1918-as forradalom alkalmával, a nagybirtokok elkommunizálása után, a földművelés kis, közép- és nagybirtokos földművesekre lett felosztva. A kis- és középbirtokosokból azután megalakították a kollektív farmokat. A földműveseket *közös munkaterületekre, egyforma házába tömörítették, egyenlő napi munkaidővel. A föld, a ház, a gépek, az utolsó ásig és kaszáig, mind az állam tulajdonában maradtak, a földművesek pedig, mint mechanizált munkások, gépemberek, egyenlő fizetést kaptak.*

A terv azonban nem vált be, mert jelenleg is az a helyzet, hogy a föld 97.3 százaléka földművesek magántulajdonra, 1.5 százaléka kizárólagos állami birtok s csak elenyésző csekély, 1.2 százalék a kollektív gazdálkodás. Ebből látható, hogy az orosz nép természetszerűleg idegenkedik az egyéniséget, törekvést és minden lelki alapot nélkülöző kollektív formoktól, mert ott semmi sem a sajátja, minden közös, nincs önálló háza, nem kisgazda, csak fizetéses napszámos, aki, ha meg is tud élni abból, amit kap, a munkájának sosem lesz látszata, mert nem magának, nem a családjának, nem a gyermekeinek, hanem egy örült rendszernek s néhány ezer csirkefogó zsebére dolgozik.

A földműves tehát inkább továbbra is egyedül küszködik, mert az orosz nép helyzete jelenleg állandó haláltánc. Hogy a kollektív gazdálkodást elősegítsék, *Stalinék* Amerikából mérnököket hívtak az országba, a nem kollektívizált földműveseket pedig roppant adókkal sújtják. Amíg az önálló földműves a gabonáját potom pénzért

kénytelen a fegyveres terroristáknak átengedni, addig a kollektív farmoknak 40—60 százaléki terjedő adóengedményeket adnak.

A legtöbben természetesen vonakodnak terményeiket a kívánt árért odaadni, inkább elhagyják a földjüket, a szomszédos államokba igyekeznek átszökni s így történik meg az a furcsa tény, hogy a piacokra is főleg a kollektív gazdálkodók szállítanak. Annak ellenére, hogy a kisbirtokosok az ország bruttótermelésének a 85.5 százalékát nyújtják, a piacokon csak 11.2 százalékot tudnak elhelyezni. Ezzel szemben a kollektív gazdálkodók, a gépszerű napszámosok, oroszul *kulákok*, az össztermelés 14.5 százaléka mellett, a piacra került termények 20 százalékát nyújtják.

Minden különösebb magyarázat nélkül is érthető az elkeseredés, ami a nem kollektívizált orosz népet bujdosásra, szökésre, vagy a halálba kergeti. Mert a cseka emberei nem kimélik őket s lengyelországi hírek szerint, sokszor órákig is eltart azoknak a gépfegyvereknek a kattogása, amelyekkel a vörös katonaság a nyomorba kényszerített, menekülő földműveseket tizedeli.

A szovjet sokszor szeret érdemekre hivatkozni, statisztikai adatokkal dicsekedik s bár igaz, hogy jelenleg 30.000 traktor dolgozik az országban, a békebeli 170 géppel szemben, mégis a szovjetelméletek közül a gyakorlatban nem vált be egy sem. Most ismét újjászervezik a kollektív gazdálkodást, újabb 50 birtokot akarnak létesíteni, amelyeknek összterülete 703.000 hektár lenne.

Az idő meg fogja mutatni, hogy az ember, amióta csak a világon van, önálló gazdálkodásra, független családra s nem gépszerű farmgazdálkodásra van teremtve. A nemrég Oroszországban járt híres angol újságíró *H. Somerville* szerint, az orosz hivatalos körök a biztos siker tudatával beszélnek a kollektív gazdálkodás előnyeiről, ám minden cáfolatnál ékebb bizonyíték az, amit a szovjet kormány is beismert, hogy az orosz földművelés kollektívizálása s bolszevizálása eddig nem sikerült. Az a kis eredmény, amit látszólag felmutatnak, nem a szovjetelméletek s a szovjet gazdasági rendszerének, hanem csakis a fegyházból kieresztett vörös katonaság szuroynainak, az erőszaknak, az ökolnek s a most is divatban levő kancsukának a diadalát jelenti.

Ifj. Mieth István.

Még az utcaseprő is becsmérelni meri a falu népét?

Ugy látszik még az ág is huzza a falu népét. Nem elég, hogy hősiesen küzd a földön, kora napkeltétől késő estig, izzadva, verejtékezve, termelve az ország kenyerét, hanem becsületes magyaros lélekkel állja a sulyos idők minden nyomását? Nem elég, hogy terményeit alig tudja értékesíteni, mert amiye van, annak nincs ára? Nem elég, hogy lassanként hatalmába keríti az adósság?

Ugy látszik, ez mind nem elég, mert ha úgy volna, akkor nem kapta volna a *Vasárnap* szerkesztője az alábbi levelet. Egy derék községi bíró írta, aki népének sorsát szívén viseli. Vele történt meg az alábbi eset. Ha nem ő írta volna, talán el sem hinnénk. Levélírónk azonban hitelt érdemlő egyén, olyan, akinek a magyar falu népének szomorú sorsa adta kezébe a tollat, hogy megírja okulásul és tanulságul a föld népének meg nem becsülését.

Egy mentségünk van, hogy az ilyen eset ritka. Talán egy magáról megfeledkezett ember követte el, aki nem gondolta meg, mit cselekszik. Mert a falu népét becsmérelni, bántani, szidni annyi, mint kevésre becsülni az ország legerősebb támaszpontját.

Sokszor leirtuk, sokszor megmondottuk a *Vasárnap* hasábjain, hogy minden tisztelőnk és szeretetünk a a magyar falu népéé, aki szánt, vet, arat, dolgozik azért, hogy legyen mit enni a nemzetnek. A barázdák népe az ország talpraállításában is az első sorokban harcol. A föld népének munkája nélkül megállna a nemzet szívervése is.

Hogy ma gazdaságilag még a jómódu portákon is bajok vannak, ennek nem a falu népe az oka, hanem az a keserű magyar sors, amely tiz év óta velünk járhatja a véres kálváriát.

Éppen azért, mert ismerjük azt a nemzeti munkát, amely alkotni kész, a *putnoki utcaseprő szidalmazása bennünket is ért, minket, akik a falu népének hű védői és sáfárai vagyunk*. Az utcaseprő felemelt seprűje egy községi bíró felé suhogott, de csapása benne a magyar falu népét találta.

Azért tört el a lelkünket a fájdalom és szomorúság, mert magyar ember tette, olyan, aki itt született, nevelkedett, magyar levegőt és anyatejet szívott. És tette ezt akkor, amidőn egymás kezét meg kell fognunk, hogy közös erővel vegyünk részt a nemzet lerombolt templomának felépítésében.

Azt az időt éljük, amikor csak a nagy megbecsülés és összefogás szent munkája segíthet rajtunk. Ma minden magyarnak ez a kötelessége. És ha mégis akadnak olyan magukról megfeledkezett gyászmagyarok, mint a *putnoki utcaseprő*, akkor azokat példásan meg kell büntetni, hogy tanulja meg azt a falu népét megbecsülni, amelynek jóvoltából eszi a kenyeret.

Több tiszteletet és megbecsülést követelünk a magyar barázdák vérző katonái részére, mert azok a nagy világégás idején életüket dobták a szuronyok, a gránátok martalékául, amikor talán a *putnoki utcaseprő* jóvoltukból nyugodtan seperhette az utcát.

De álljon itt maga a levél:

Igen tisztelt Szerkesztőség!

Putnokon jártam a napokban. Szekeremen fuvarban kavicsot vittem. Az állomáson kellett átadnom. Amikor visszafelé mentem, keresztül a városon, egy szegről-végről rokonom felkérdezkedett a kocsimra. Zádorfalusi ember volt, régi cimborám. Amikor helyet foglalt szekeremen, beszélgetni kezdtem. Mi másról lehetett a szó, mint a mai rettenetes gazdasági helyzetéről, amelybe úgy beleesett a falu népe, mint féreg a tormába. Panaszkodtunk egymásnak arról, hogy muszáj pénz után járnunk, mert a termésből, amit a föld hoz, még a házikiadásokra sem telik. Tehát megtoldjuk egy lépéssel és fuvarozással pótoljuk mi földművesemberek az adót és a kiadásokat.

Községi bíró vagyok, tehát tudom, mi a törvény, kötelesség

és a szabály. Lassu lépésben haladtunk át a putnoki utcán. Szegény lovaim már alig bírták az utat, mert reggel 3 órától 10 óráig csak a menéssel és az éhséggel voltak elfoglalva. A Fő-utcahoz érünk. Az utcát egy hetvenéves körüli ember seperte. Amikor odaértünk, felkapta nyírfaseprűjét, kiáltt elébünk és hangosan odadörögte, hogy:

— *Lassan, te kutya paraszt, mert nem szabad a városon át sebesen hajtani! Bejelentelek!*

Én és barátom lesütöttük szemünket, mert éreztük, hogy bennünk az egész földművestársadalom van megsértve. Amikor azt feleltük — visszafojtva keserűségünket — hogy mondja ezt az autókának, amelyek száguldanak az utcákon, az utcaseprő még cifrábban felelt.

Válasz nélkül hagytuk, csak egymásra néztünk. De megállapítottuk azt barátommal, hogy nincs becsülete a földművesembernek, mert mindenki úgy kiabál rá, ahogy akar. Pedig ha mi nem dolgozunk, nem verejtékezünk ott künn a földön, akkor nincs mit az utcaseprőnek a szájába venni.

Béfizetett adónkból kapja fizetését és nyugdíját. De mi ezt nem irigyeljük tőle, csak arra kérjük, hogy becsülje meg azt a földművesembert és ne verje a seprűt a hátához, akinek jóvoltából a mindennapi kenyér az asztalára kerül. Több tiszteletet a falu népének, mert az okvetetlenkedőket egyszer, ha elfogy a türelmünk, bizony Isten magyarosan fogjuk megbüntetni.

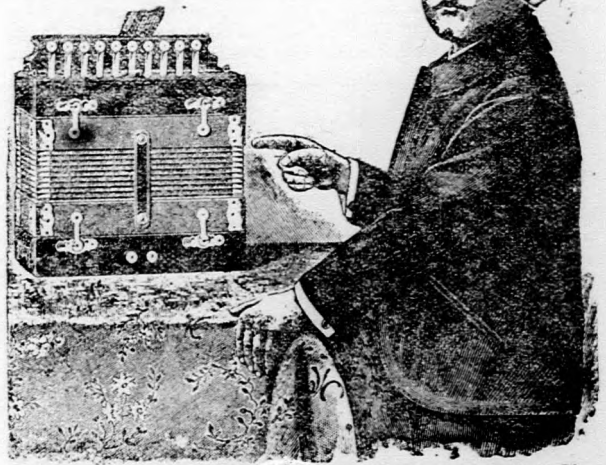
Kedves földművestársam, vigyázz, ha a városon keresztül akarsz hajtani lovat, vagy sétálsz pálcával egyik üzlethöz a másikba, hogy a Móric meg ne csaljon, de a seprűt a hátadhoz veri az utcaseprő.

Ragályi Pál.

Ragályi község bírája.

Leközlöttük a levelet úgy, ahogy van. Nem tettünk hozzá semmit, csak azt, hogy az illetékesek vonják felelősségre ezt az embert, aki magáról megfeledkezve, megsértette a falu népét.

Ez az igazi jó harmonika!

39. számú, 10 billentyű 2 bőgővel, 50 acélhangu 2 kórssal P 21.—
40. számú, ugyanilyen, de 4 bőgővel. Tehát 60 acélhanggal P 23.—
41. számú, 19 billentyű, 8 bőgő, 4 kórssal, 100 acélhanggal P 45.—

Összes hangszerek csakis itt a gyárban kaphatók. Árjegyzéket ingyen küld:

Mogyoróssy hangszergyár, Budapest, VIII., Rákóczi-ut 71.
A világ legjobb hangszergyára.

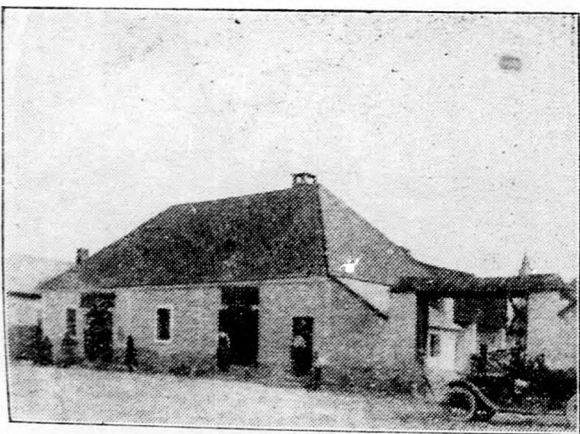
VASÁRNAPTÓL-VASÁRNAPIG GAZDATÁRSADALMI HIREK

Vármegyei gazdagylés Zalaegerszegen.

A Zalavármegye különböző járásaiiban tartott járási gazdagylések után most Zalaegerszegen hívták össze a vármegyei mezőgazdasági bizottság vármegyei gazdagylására a gazdákat. Ez a gyűlés mintegy betetőzése volt a járási gyűléseknek s azon az *Alsóduvánntuli Mezőgazdasági Kamara* elnöksége is résztvett. Különös jelentőséget adott a gyűlésnek az a körülmény, hogy az új elnök, *Benyórszky Mór*ic gróf, most mutatkozott be legelőször Zalavármegyei gazdaközönsége előtt. *Benyórszky Mór*ic grófot a zalai gazdák igen nagy rokonszenvvel fogadták s a gyűlés elején egymást érték a különböző testületek képviselőinek üdvözlései. *Benyórszky Mór*ic gróf válaszában rámutatott arra, hogy a múltban nem fogtak a különböző gazdasági alakulatok eléggé össze, miért is egyik főcélját az képezi, hogy a sokféle gazdasági társadalmi szerv között az együttműködést megteremtse. A *kamarának gyakorlati munkát kell végezni* s éppen ezért maga is keresni fogja a gazdaközönség legszélesebb rétegeivel a közvetlen összeköttetést. *Ifj. Eitner Sándor* földbírtokos a vidék elkieseredett hangulatát esetelelte s azt indítványozta, hogy a zalavármegyei gazdák súlyos helyzetét emlékiratban tárják a kormány elé. *Farkas Tibor* volt nemzetgyűlési képviselő kifogásolta, hogy a minisztérium nem foglalkozik eleget a kamara felterjesztéseivel s nem kérdezi meg az érdekképviseletek véleményét elhatározó lépések előtt. *Gyömöréy György* és *dr. Tarányi Ferenc* főispánok, valamint *Kiss Elemér* kamarai igazgató a boletta-rendszerről tájékoztatták a gazdákat. Felszólaltak még *Kray István* báró és *Gyömöréy Sándor* országgyűlési képviselők, *Bödy Zoltán* alispán, *Köress Jenő* nagybirtokos, *Fehér Jenő* jószágfelügyelő, *Ábrahám József*, *Kis Lajos*, *Német János* kisgazdák és még több.

Felvétel a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskolába.

Az iskola első évfolyamára 17 évesnél idősebb, legalább négy elemiskolát végzett ifjak, a másodévre pedig azon ifjak, kik valamely téli gazdasági szakiskolát sikerrel végeztek el, vehetők fel. Fiatlabbak is folyamodhatnak felvételért, de különösebb testi fejlettségüket orvosi bizonyítvánnyal igazolni tartoznak. A felvett tanulók az iskolánál lakást, ételmezést, mosást, fűtést, világítást és orvosi kezelést kapnak. Az *ellátási díj egy évre 300 pengő*. A földművelésügyi m. kir. minisztérium a kevésebb tehető, vagy nagy családú gazdák fia részére féldíjas, vagy indokolt esetben ingyenes helyet is adományozhat. Békésvármegyei illetőségű ifjak a megüresedett alapítványi helyek elnyerése esetén, nyíltan ingyenes ellátásban és kiképzésben részesülnek. A tanév október hó 1-én kezdődik, de felvételért már folyamodni kell, mert a helyek betöltése a folyamodványok beérkezése sorrendjében történik. Azon tanuló kérvénye, ki saját költségén óhajta elvégezni az iskolát, az *iskola igazgatóságához címzendő*; aki pedig féldíjas vagy ingyenes óhajta lenni, annak kérvényét a m. kir. földmívelésügyi miniszter urhoz kell címezni.

A borsodhársányi fogyasztási szövetkezés, mely most ünnepelte fennállásának és sikerében gazdag működésének huszonötévesztendő évfordulóját.

de ezt is az iskola igazgatóságához kell benyújtani. A kérvényhez a következő okmányokat kell csatolni: 1. Születési anyakönyvi kivonat. 2. Iskolai bizonyítvány. 3. Hatósági erkölcsi bizonyítvány. 4. Hatósági bizonyítvány a családi és vagyoni állapotáról. 5. Orvosi bizonyítvány. 6. Szülői nyilatkozat, hogy fiuk belépése az iskolába tudtukkal és beleegyezésükkel történt, vele a kétéves tanfolyamot elvégzették, öt kelt ruházattal ellátják és az ellátási díjakat pontosan fizetik. Bővebb felvilágosítást a folyamodóknak a békéscsabai m. kir. mezőgazdasági szakiskola igazgatósága készséggel ad.

A makói hagymatermelők kívánságai.

A múlt évben katasztrófális kár érte a makói hagymakertészetet, mert bár termelési költségeik 5—6 pengőre rugtak, tavaly a gazdák csak 2 pengős középárat tudtak elérni a hagymáért. De még ezen az áron sem tudták összes termésüket eladni s mintegy ezerötven vagon hagyma maradt a makói gazdákon, amelyet mind a Marosba kellett dobni. Ez a katasztrófális kár az idén tömörülésre készítette a makói hagymatermelőket. E célból június hó 15-én gyűlést tartottak s ezen a gyűlésen körülbelül ezer hagymakertész jelent meg. A gyűlést *Holler György* elnök nyitotta meg s a megnyitás után *Purgly Emil* főispán mondott nagy beszédet. *Purgly* beszédében elismerte a hagymakertészet válságos helyzetét és tudatában van a hagymatermelőket ért súlyos károsodásnak, *amiért is a legteljesebb támogatást igért meg részükre*, de kéri, hogy a kormány nehéz anyagi helyzetére való tekintettel kívánságaikat mérsékeljék. Hasonló értelemben beszélt *Petrocics György* dr. országgyűlési képviselő is, aki különösen arra a nagy nemzetgazdasági értékekre mutatott rá, amelyet a makói hagymatermelés jelent az országnak. A hagymakertészek közül számosan szólaltak fel. Kérésük oda összpontosult, hogy a kormány járuljon hozzá egy „Hagymaház” létesítéséhez, amelyben ők tömörülhetnének, hogy termelésüket, valamint termékeik értékesítését egyöntetűen irányíthassák. Ennek a hagymaháznak keretében *hagymatörszédet* kívánnak létesíteni. Kérik ezenkívül a kormányt, hogy adjon *tarifakedvezményt és exportprémiumot a hagymának*.

A hortobágyi törzsgulya és törzsménes idegen kézre kerül.

A „*Debreceeni Gazdasági Lapok*” egyik legutóbbi számában „*Megkondult a harang! . . . Temetés lesz! . . .*” címmel cikket közöl, amely többek között a következőket tartalmazza:

„*Temetik a debreceni gazdák legszebb álmát, a hortobágyi állattenyésztés alapját: a törzsgulyát, törzsménest. Megkondult a harang, mert meg kellett kondulnia. Debrecen város törvényhatóságának június hó 15-én tartott közgyűlésén ki kellett mondani a debreceni gazdaközönség szívügye nőtt, országos hírű hortobágyi magyar törzsgulya és Nonius törzsménes felosztását, idegen kézre jutását. A belügyminiszter 1929 január hó 17-én kelt leiratában teljes komolysággal utasította a város vezetőségét, hogy mivel „mind a ménes, mind a törzsgulya tartása a városra nézve súlyos terhet képez és annak háztartását kedvezőtlenül befolyásolja, a ménes és törzsgulya hasznosítása kérdésében mielőbb foglaljon állást.*”

Tenyészállatkiállítás Kunmadarason.

Urnappján a járszagnyikunszolnokmegyei gazdatársadalom vonultatta fel tenyészállatkiállítás keretében Kunmadarason ló-, szarvasmarha- és juhtenyésztésének remek példányait. A kiállítás anyagából kiemelkedett a megye magyar fajtájú szarvasmarhatenyésztése. A megyei gazdák sikeres munkáját számos és értékes díjjal honorálták. Ezeket a következők kapták: Az *anyakanak* csoportjában első díjat nyertek *Erdélyi László* (karagi) és *Szöke Sándor* (kunmadarasi) gazdák lovai. A *kancacsók* csoportjában első díjat *Mohács Imre* (kunmadarasi) és *Kun Lajos* (kunhegyesi) gazdák csikói nyertek. A *ménescikók* csoportjában *F. Kiss Sándor* (tiszszentimrei) és *Csatári Bálint* csikói nyertek díjat. A *legjobb katonai ló* tenyésztojójának díját *Ifj. Bordács Tamás* (kisujszállási) gazda nyerte el. A *tehenc* csoportjában az aranyoklevelet *Csávás János*, az ezüst oklevelet *Gyarmati Balázs* kunmadarasi földbírtokosok teheneinek ítélték. A *szarvasmarhák csoportos díjazásában* az aranyoklevelet a *kisujszállási közbirtokosság*, az ezüst oklevelet *Ifj. Bordács Tamás* kisujszállási gazda, a bronzoklevelet *Józsa Sándor* kunhegyesi gazda nyerte el. Az *üszörbork* után az első díjat *T. Kun Imre* kapta. A *növekedők* első díját a *kisujszállási közbirtokosság* nyerte el. A *kosok* csoportjában *Ifj. Bordács Tamás* (kisujszállási), *Csávás János* (kunmadarasi), *Józsa Sándor* (kunhegyesi) gazdák és a *kisujszállási közbirtokosság* által kiállított kosok kaptak díjat. Legszebb *anyajuhaiért* *Ifj. Bordács Tamás* (kisujszállási), *Csávás János* (kunmadarasi) és *Józsa Sándor* (kunhegyesi) gazdák és a *kisujszállási közbirtokosság* tagjai kaptak díjakat.

Hatvankét vagon márkázott vaját exportáltunk félév alatt.

Ismeretes, hogy mezőgazdasági kivittelünk érdekében már 1925-ben törvénnyel szabályozták a *tejtermékek márkázását*. A törvény a vajmárkázásra a külföldi államok hasonló törvényeihez képest szigorúbb feltételeket tartalmaz, mert az *exportra kerülő vaj víztartalmát 14 és félszázalékban állapítja meg*, míg a többi állam 16 százalékos víztartalmat is megenged. Az első márkázott vajtételek csak a múlt év szeptemberében kerültek forgalomba és azóta *vajexportunk állandóan növekedik*. Meghídtottuk a magyar vaj számára a német és angol piacokat is. A szállítmányok minőségével a külföldi átvevők meg vannak elégedve. A magyar vaját a nemzetközi piacon a balti államok vajával egyenrangúnak, sőt részben jobbnak ítélték. Magyarország 1929 szeptembertől 1930 február végéig *összesen 62 vagon állami ellenőrzéssel ellátott vaját exportált 2,5 millió pengő értékben* s minden remény megvan arra, hogy a szépen megindult export a jövőben is állandóan emelkedni fog. Illetékes helyen ismételtén rámutatnak azonban arra, hogy ez az eredmény *elsősorban a vajmárkázás bevezetésének és ezenkívül az ezt lebonyolító „Tejtermékek magyar királyi Ellenőrző Állomása” működésének, valamint az állomáshoz csatlakozott vállalatok megértő együttműködésének köszönhető.*

Tejet kap a hadsereg feketekává helyett.

Gömbös Gyula honvédelmi miniszter legutóbb azt a rendelkezést adta ki, hogy a *honvédség körében ezután a legénységnek tejet fognak adni az eddigi feketekává helyett*. A honvédelmi miniszter rendelkezése igen nagyjelentőségű és a tejtermelő gazdatársadalom csak a legnagyobb elismeréssel adózhatik Gömbös Gyula miniszternek ezért az intézkedéséért, amely *alkalmas lesz arra, hogy a tejtermelő gazdák tejjelöléségeiket legelőbb részben értékesíteni tudják.*

Ötvennégy liter tejet ad naponként a „Ruca” tehén.

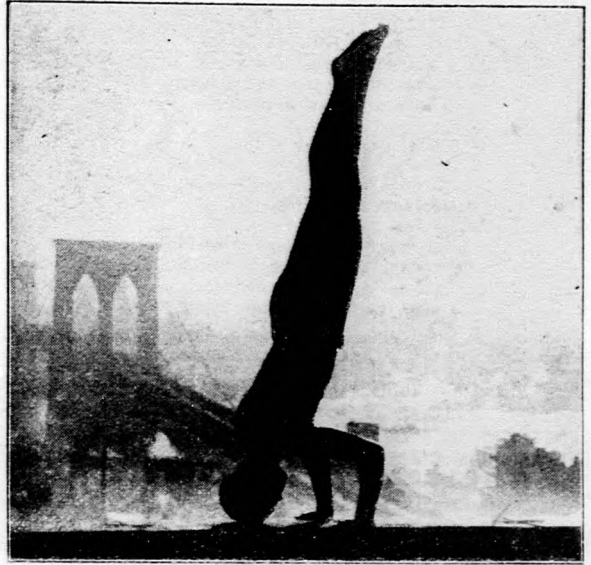
A *Tolnavármegyei Gazdasági Egyesület* legutóbbi közgyűlésén az elispán bejelentette, hogy az Országos Magyar Gazdasági Egyesület meghívására Hansen német tanár tanulmányuton járt Tolna vármegyében. Hansen tanár megállapította, hogy *Dörny Frigyes földbirtokos paradicsompuszta birtokán a tehénészet „Ruca 100” nevű tehene naponta ötvennégy liter tejet ad s ezzel Európa egyik legjobban tejtelő tehene*. Az állat naponként huszonkét kilogramm abrakot fogyaszt.

Országszerte megünnepelték a kormányzó születésnapját. Június hó 18-án, a kormányzó hatvankettedik születésnapján országszerte bensőséges ünnepek voltak. Budapesten a helyorségi templomban ünnepi szentmise volt, amelyet Hász István dr., tábori püspök celebrált nagy papi segédlettel. A szentmisén a hadsereg főtisztjei vezetésével nagyszámu közönség jelent meg. A Vérmezőn díszes katonai ünnepség volt, míg a vidéki helyorségekből díszszemlét tartottak. A kormányzó születésnapját kenderesi otthonában, családi körben csendben ülte meg.

Kiss István evangélikus püspök jubileuma. A nógrádmegyei Sámsonháza község evangélikus egyházközössége bensőséges ünnepségekben részesítette negyven éve szolgáló lelképásztortát, Kiss István dunáninneni evangélikus püspököt. A jubileumon a község és környék közönsége teljes számban jelent meg. A hívek arany bibliával ajándékozták meg a jubiláló püspököt.

Pestvármegye tiltakozása Trianon ellen. Pestvármegye törvényhatósági bizottsága június 17-én rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen tiltakozott a trianoni béke ellen. A közgyűlésen meleg ünnepségekben részesítették Preszly Elemér főispánt, aki tíz éve áll a vármegye élén. Az ülésen Ravasz László dr. református püspök mondott mélyhatású beszédet Trianonról, a világtörténelem legszörnyűbb igazságtalanságáról.

A Szent István Akadémia Imre ünnepe. A Szent István Akadémia június hó 15-én, a pesti Vigadó nagytermében tartotta a Szent Imre centenáriumi alkalmából ünnepi ülését. A diszgyűlésen Apponyi Albert gróf mondotta az elnöki megnyitót, míg az ünnepi beszédet Serédi Jusztinián dr. bíboros-hercegprímás tartotta. A hercegprímás példaképp állította a nemzet elé Szent Imre herceg tisztá házasságát. Hóman Bálint, a Nemzeti Múzeum főigazgatója, Szent Imre herceg történelmi alakjáról tartott magas színvonalú előadást. Sajó Sándor költeménye után Apponyi Albert nagyhatalú záróbeszéde fejezte be a diszülést.

Hajmeresztő mutatvány.

Egy amerikai artista a felhőkarcoló tetején tótágast áll.

A régi ötpengős bankjegyek bevonása. A Magyar Nemzeti Bank a forgalomban lévő 1928 augusztus elseji kelettel ellátott 5 pengős címletű bankjegyeket 1930 június 25-étől kezdődőleg a forgalomból bevonja. A bevonásra kitűzött időtartam a magyar királyi kormány hozzájárulásával 1930 december 31-éig terjed, amely időpontig a behívott bankjegyeket, úgy mint eddig, *fizetéskép el kell fogadni*. Ennél fogva a Magyar Nemzeti Bank főintézete és fiókténzetei a behívott bankjegyeket ugyancsak 1930 december 31-éig fizetéképpen, vagy kicserélés végett elfogadják. A jelzett időpont után az említett bankjegyeket a Magyar Nemzeti Bank intézetei már csak kicserélés végett fogadják el. Az intézkedés oka, mint ismeretes, az a körülmény, hogy most kerülnek forgalomba az ezüst ötpengősök.

Megszűnt a főváros tanácsa. Budapest székesfőváros tanácsa június hó 18-án délelőtt tartotta utolsó ülését. Az ötvennyolc évvel ezelőtt megalakult tanács ugyanis az új fővárosi törvény értelmében átadta helyét az új törvényhatósági tanácsnak. Sipőcz Jenő dr. polgármester a napilgyek letárgyalása után meghatározott szavakkal bucsuztatta el a tanácsot s Isten áldását kérte a megalakult új törvényhatósági tanácsra. Buzáth János alpolgármester a tanács multjáról emlékezett meg.

Az osztálysorsjáték húzása. Az osztálysorsjáték harmadik osztályának húzását az elmúlt héten tartották meg. Az első nap eredményei szerint 25.000 pengőt nyert: 25336. 10.000 pengőt nyert: 25348. 3000 pengőt nyert: 9208. 2000 pengőt nyertek: 311 52363 26703 69273. 1000 pengőt nyertek: 391 5406 21590 37011 06844 73191 74574 77525. — A második napon 15.000 pengőt nyert: 64740. 5000 pengőt nyert: 75014. 2000 pengőt nyert: 35442. 1000 pengőt nyertek: 32638 52071. 500 pengőt nyertek: 1047 7282 11733 30703 36230 48714 79060. Ezenkívül kihúztak még 200 pengős és 120 pengős nyereményeket. A 4. osztály húzása július 15-én és 16-án lesz.

Életfogytiglani fegyház feleségülköttségét. Millei István iváncsai gazdálkodó még január hó 18-án megverte feleségét, majd az eszméletlen állapotban lévő asszonyt kutba hajította, ahol Millein megfulladt. Milleit a szörnyű gyilkosságra hethet évvel ezelőtt biztatta, ki kioktatta fiát, hogy miként tegye el láb alól betegeskedő feleségét. A székesfehérvári törvényszék Millei Istvánt életfogytiglani fegyházra ítélte, anyját pedig felbujtásért tizenöt évi fegyházbüntetéssel sújtotta. Az ügy most került a táblára, amely a perbeszéd elhangzása után a törvényszék ítéletét helybenhagyta.

Egy ifju dala.

Ifju vagyok, két erős karom.
A szenvedést győzni akarom.
Ha haresk mezején hull a vér,
Győzelmes ifjaké a babér!

Éltetői vagyunk a világnak.
Tetteink szerte-széjjel szállnak.
Földön minden jót egybevonva,
Alkotunk újra összefogva.

Egy népet ismét nagygyá teszünk,
Szabadok és hatalmasok leszünk.
Gyűz majd a diós világnézet,
S nem fog ki mirajtunk többé a végtet.

(Beküldte: Ifj. Vitéz Bugyi János, Örkény.)

A magyar földhitelezés története. A magyar gazdaság-történet irodalma igen figyelemreméltó munkával gazdagodott. A Kiszirtokosok Országos Földhitelezési Intézete ugyanis fennállásának félszázados fordulója alkalmával megíratta történetét. Hunyadi Ferenc, az intézet vezérigazgatója számára, aki a megírás munkáját vállalta, ez jó alkalmat szolgált arra, hogy megírja a magyar földhitelezés történetét is. Nemcsak jól áttekinthető és tömör összefoglalást ad azonban munkájában a földhitelezés kialakulásáról és jelenlegi állásáról, hanem olyan érdekes és mások számára egyáltalán nem, vagy csak nehezen hozzáférhető adatanyagot tesz közzé, hogy már azért is széles körök érdeklődésére tarthat számot tanulmánya. Nincs helyünk ennek a rendkívül érdekes és az egész magyarországi földhitelezés politikára, valamint hiteléletre vonatkozóan igen becses anyagot tartalmazó forrásmunka terjedelmesebb ismertetésére. De bizonyos, hogy a Kiszirtokosok Országos Földhitelezési Intézete és vezetősége csak az intézet régi hagyományaihoz maradt hű, amikor fennállásának ötvenéves fordulóját ilyen alapvető és jelentős közgazdasági értékű munka kiadásával ünnepelte meg.

Kormányzói kitüntetés. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Garzó Sándort, a gyóni község vezető Jegyzőjét sok évi buzgó működése elismerésül a IV. osztályú magyar érdemkeresztrel tüntette ki; Csontos Mihály rendőrmestert pedig kötelességtudó és önfeláldozó magatartásáért az V. osztályú érdemkeresztrel tüntette ki.

A borsodharsányi szövetkezet jubileuma. A Borsodharsányi Fogasztási Szövetkezet június hó 9-én ünnepelte meg fennállásának huszonegyszeméves évfordulóját. A jubileumi ünnepség délután öt óra után kezdődött. A szövetkezet udvarán összegyűlt leventék, magyarruhás lányok és több száz tag nagy áhítattal elénekelték a magyar Hísekegyet, majd Súlyom Gyula református lelkész, az igazgatóság elnöke vázolta a szövetkezet megalakulásának történetét. Utána Lukács István főjegyző mondott hosszabb beszédet, melyben reámutatott arra, hogy huszonöt éve, ezelőtt, kicsiny bérelt épületben kezdte meg működését a szövetkezet és ma a község egyik legszebb épülete a szövetkezet tulajdona. Végül köszönetét fejezte ki a szövetkezet vezetőségének, de különösen Súlyom Gyula elnöknek, fáradozásaiért, mellyel felvirágoztatták a szövetkezetet. Most ismét Súlyom Gyula emelkedett szólamra és hálafejté ki az elismerésért és a harsányi szövetkezetben tömörült tagok szövetkezeti hűségéért. A Himnusz eléneklése után a díszközgyűlés véget ért. (Beküldte ifj. Balázs Elek Harsányból.)

Templomtoronyba esapott a villám. Az oláhok által megcsillótt Fogarason a múlt héten borzalmas vihar dühöngött. A vihar elvonult Fogaras fölött s különösen sok kárt tett a környező községek vetésében. Vihar tombolt Sárkány községben is, ahol a lakosság egyrésze a templomba menekült. Két villámcsapás beütött a toronyba és három embert megölt. A torony bedől és a templomfalak is több helyen megrepedeztek. A megromlott lakosság fejezettezen menekült a villámsújtotta templomból.

Felfaltak egy kecskét a jegesmedvék. A budapesti állatkert egyik angora-kecskéje a jegesmedve barlang fölötti sziklacsoporthoz a barlangba zuhant. A félelmetes vadállatok pillanatok alatt széjjel tépték és felfalták, úgy hogy az odasiető örök már csak véres csatákat találtak a vigyázatlan kecskétől.

Gyilkosság a karádi táncmulatságon. A karádi ifjuság július hó 19-én, Urnapján este táncmulatságot rendezett. A mulatságon nagyszámú közönség vett részt és a vigasság éjjelutáni zavartalanul folyt, ekkor azonban Kuti Dezső cigánylegény veszekedni kezdett. Mikor a rendezőség Kuti el akarta távolítani, a legény bicskát rántott és hasba szurta a mellette álló Teller József kömüvessegédet, aki szörnyethalt. Kuti ezután Kessi János kovácsmestert, Bruk József kovácsmestert és Németh Mihály bogárnát is megszurta. A mulatság résztvevői ijedten menekültek a vérengző cigány elől. A csendőrség Kuti a hajnali órákban letartóztatta.

Meghalt a váralán örökös híre. Sisa Ignác sarkadi cipészmeister hónapok óta a legnagyobb nyomorban élt hattu családjával. Június hó 17-én Sisa értesítést kapott a magyar washingtoni követségtől, amely szerint feleségének nagybátyjától, aki évtizedekkel ezelőtt vándorolt ki Amerikába, 300.000 pengőt örökölt Sisének. Amikor az asszony elolvasta a levelet, a váralán örömtől szívzúlhűdést kapott és azonnal meghalt.

Kitüntették gazda. Földváry Elemér földbirtokos péteri gazdaságában harmincöt esztendeje teljesít szogálatot Kovács Pál. A földművelésügyi miniszter Kovács Pált hosszú és hű szolgálata jutalmául díszoklevéllel és pénzjutalommal tüntette ki. A jutalmat június 21-én adták át Péteri község tanácstermében a kitüntetett gazdának.

Megölte síró unokáját. A Bács melletti Seebenstein községben Tirnbauer István június hó 18-án délután megölte négy hónapos unokáját, mert folyton sírt és kiabált. A rendőrség megállapította, hogy a hetvenhárom éves Tirnbauer elmezavarban szenved és így beszámíthatatlan. Mult héten öngyilkosságot kísérelt meg, ugyanis baltával levágta balkeze fejét.

Vizet télt puskával agyonlőtt magát. Pethő Zoltán rétközberenisi református tanító különös módon vetett véget életének. Pethő június hó 17-én magára zárta szobájának ajtaját és kétesöví vadászfegyverrel megtöltötte vizet. Szájába vette a puskáját és elszította a ravaszt. A lövedék teljesen szétrombolta a tanító fejét. Tetteinek okát nem tudják.

Meghalt a kocsiján. Szabó János rábapatoln gazdálkodó a napokban a vásárról hazafelé hajtott. Utközben gyomorvérzést kapott, majd megfulladt. Szabó János holtan érkezett haza kocsiján a faluba. A gazda fején kisebb sérülések voltak s a vizsgálat megállapította, hogy a sérüléseket az okozta, hogy rosszul léte alkalmával a fejét a kocsis oldalába ütötte.

Makacs székrekedés. vasarabéllatarus, gyomorhaj, puffadás, vértorlódás, sárgaság, aranyeres csomók, csipőfájás eseteiben a természetes „Ferenc József” keserűvíz, reggel és este egy-egy kis pohárral bevéve, rendkívül becses háziszser. Klinikai megfigyelések tanúságai szerint a Ferenc József víz még ingerlékeny belü betegéknél is fájdalom nélkül hat. A Ferenc József keserűvíz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

MEZŐGAZDASÁGI MUNKAPIAC.

Az Országos Gazdasági Munkaközvetítő Iroda (Budapest, m. kir. földművelésügyi minisztérium) közlése szerint

munkást keresnek!

Möller Pál (Vasadpuszta, u. p. Monor, Pestmegye) július hó 1-re, hosszabb gyakorlattal bíró tehenészt. — Szentkutpusztai gazdaság (u. p. Mátraverebély) két-négy igáskocsist keres konvencióra, vagy több havi summásnak.

A budapesti

gyapju-aukció

f. évi július hó 10-én fog megtartani. Bejelentéseket elfogad és előnyös feltételek mellett előlegeket folyósít a Gyapjuárverési Vállalat Vezetősége,

a Magyar Általános Hitelbank gyapjuosztálya

Budapest, V., kerület, József-tér 3. szám.

Szeretem a falumat.

Szeretem a falumat igaz szeretettel,
Mint gyermek a szülőjét illő tisztelettel.
Miért is ne szeretném, mikor itt születtem.
Gyermekekből ifjúvá itt növekedtem.

Ha végigmegyek utcáin, szívem, telkem örül,
Köszöntő szavamban öröm szava esendül.
Szeretem falumat, igazán szeretem,
Magyar leventének itten nevelkedtem.

Majd, ha a hazának üdve életet kívánja,
Szívesen adom azt is hazám oltárára.
Utolsó sóhajom áldást küld rád falum határa,
Legyen nagygyú a magyarok csonka hazája!

(Beküldte ifj. Matis István, Bisséről.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

M. J., Badacsony. Verse nem közölhető; rejtvénye sem. — Ifj. N. L., Szendrő. A rejtvények ezúttal nem váltak be. — Sz. M., Mikóháza. Jó. — N. P., Apar. Rejtvényeiből közlünk. Kérdéseire a „Tanácsad.” felel.

TRÉFÁK

„A negyedik.”

A fazekas kocsiójával, melybe három szamar volt fogva, halad az országon. Megszólítja egy kötekedő ismeretlen:
— Jónapot, bácsi, hová megy a három szamarával?
— El a negyedik mellett, — hangzik a talpraesett válasz.

(Beküldte Ambrus János Fenyőfőről.)

Üzletnyitás.

Egyik csavargó: Mi van veled, pajtás, olyan régen nem látalak!

Másik: Üzletet nyitottam.

Egyik: Ne beszélj! . . . És mikor?

Másik: Az éjszaka egy órakor.

(Beküldte Tornóczy Mihály Siógárdról.)

Ketten beszélgetnek.

— Te, én is megszeretnék nőülh. Mit gondolsz, sikerül-e ez nekem?

— Hát ha sikerül, az a te bajod, — felel a másik.

(Beküldte Braun József Mezőberényből.)

Gyógyíthatatlan baj.

Orvos: Nagyságos asszonyom, nem segíthetek a baján!

Nagyságos asszony: Az Istenért! Miért nem gyógyítható?

Orvos: Mert nincs semmi baja.

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

Az éhes inas.

Mester kérdezi az inasát:

— Jancsi, éhes vagy-e már?

— Igenis, éhes vagyok! — feleli Jancsi.

A mester ráordít:

— Ne feleselj vissza, te bitang!

(Beküldte Szabényi Ilonka Gencshátpusztáról.)

Vizsgán.

A rossz diák ugyancsak izzad a vizsgán: megakad. A tanár gúnyosan odaszól:

— Egy órával idősebb szeretnék lenni, csak hogy tudjam, vajjon fog-e felelni?

A diák busan válaszol:

— Óh, tanár ur, akár egy héttel is lennék idősebb, csak tudnám, mit kellene felelni.

(Beküldte Kiszner Mihály Kistelekről.)

SZIVÁRVÁNY.

A képviselőjelölt.

Az a kerület, amelyről ez a kis történet szól, mindig kormánypárti volt, természetes tehát, hogy a kisgazdapárti jelölt mellett foglalt állást.

Ugy ám, de a pesti élelmesség a kerületben nem hivatalos kisgazdapárti jelöltet is állított egy pesti prókátor személyében. Mivel pedig akadtak olyan elégedetlenek is, akik a pesti prókátor ur ökisgazdaságát éltették, a kerület két pártra szakadt.

A hangulat rettenetesen paprikás volt.

A sors azonban a vérbeli kisgazdáknak kedvezett, mert a prókátor ur mű-kisgazda olyan csufosan járt, hogy ezzel a választással kapcsolatban nemcsak a mandátumát vesztette el, hanem a politikai karrierjét is befejezte.

Ugy történt ugyanis a dolog, hogy mikor ökisgazdasága a templomtéren felállt az emelvényre és vörösré lelkesült arccal osztogatta a bőséget a falusiaknak, váratlan esemény történt.

Plimplam Jancsi, a falu hülyéje felpántlikázta a fehérszörű ökrüket s gondolva, hogy a programbeszédből az is élvezzen valamit, kivezette a templomtérré.

Éppen akkor érkezett oda, mikor a műkisgazda ur a marhakivitelről beszélt.

Az ökör — nem tudom, helyeselte-e a beszédet, vagy tiltakozott ellene — nagyot bődült.

A nép a hang felé nézett s amikor meglátta Jancsit a felpántlikázott és mindenféle színes rongydarabbal felékesített jószággal, az egyik nevetett, tetszett neki a dolog, a másik meg el akarta kergetni.

Ebből aztán nagy vírma keletkezett, amelyben a falu apraja-nagyja beleavatkozott s a prókátor urat az emelvényen magára hagyta, az ökör körül csoportosult.

Az ökör pedig látva a fenyegető mozdulatokat, hallva a nagy kiabálást, nem tudta a dolgot mire vélni s mikor az egyik kortes a botjával jókorát húzott a hátára, megforgatta gömbölyű szemeit, nagyot bődült, aztán kirántotta a kötelet Jancsi kezéből s a tömegen átvágva, szaladt, ahogyan csak a lábai bírták, egyenesen a védtelenül és a hívek nélkül maradt prókátor ur felé.

A prókátor ur pesti praksisában ilyen még nem látott. Nem is tudta, mit csináljon. De mert a tettek embere volt, nem sokáig gondolkodott, hanem a zsakettje szárnyát a hóna alá kapta, leugrott az emelvényről, azzal veszedelmagad, ugy elszaladt, hogy majd kiszakadt a tüdeje.

A nép, látva a szokatlan igyekezetet, még nagyobb lármába csapott. Az ellentábor nevetett, hogy majd szétpukkad. A hívei a megvadult ökröt csitították, majd a jelöltjüket bátorították:

— Ne tessék félni! Álljon meg! Nem bántja a nagyságos urat!

De biz a nagyságos ur nem hallgatott a szelid szóra, akkorákat lépett, hogy majd elrepedt, végül pedig beugrott az iskola kapuján, az ajtót bevágta maga után s azóta nem látta többet a faluban senki.

Tanulság a műkisgazdajelöltek részére, mikor a falvakat járják: ne csak az emberekkel törődjenek, hanem az ökrökre is gondoljanak, mert azoknak, igaz, hogy nincs szavazati joguk, de néha azok is megbuktathatják őket, mint ebben az esetben is.

NYÁRY ANDOR.

Vasuti fővonal mentén

Törökszentmiklós határában, kövesut mellett, a városhoz 7 kilométerre, 70 holdas tanyás, fás gyümölcsös, mindent termő vályogos humuszos birtok szabadkézbe eladó.

Füzesy Testvérek, Törökszentmiklós, Almásy-u. 32.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Tízennyolc éves vagyok, ludtálpam van, jobb lábamat nagyon megerőltettem, úgy hogy erős fájdalmat érzek a lábamban. Az orvos tanácsára ludtálp-betétet vásároltam. A betétől azonban, ugylátom, nem gyógyul a lábam. Mit tegyek? 2. Hol lehet kapni önbortolva készültet és használható-e minden szakálra? 3. Négy polgári iskolát végeztem, milyen alkalmazást kapnék a vasutnál? 4. Az állatorvos arra kényszerít, hogy a marhákat beoltassuk. Azonban három éve, amióta a marhákat ojtom, csak jobban hall az állat. Kötelek vagyok-e azért beoltani? 5. Hol lehet valódi, jó minőségű kerékpárakkal vásárolni? (Hü öltasó, Kondorostanya). — **Felelet:** 1. A ludtálp-betét eleinte minden betegnek fájdalmas viselet, csak hosszabb használat után, körülbelül másfél év múlva jelentkezik a gyógyító hatása. Ajánljuk, hogy mutassa meg mindenesetre orvosnak. 2. Minden drogériában kaphat. Jó pengével bármilyen szakált lehet. 3. Kalauzzá, pályafelügyelővé, távirássa felveszik ha hely van. A felvételt végezt egyébként forduljon valamelyik üzletvezetőséghez. 4. Csak oltassa be marháját. Az oltás mégis megvédi a vészolt. 5. Festékkereskedésben. Vagy pedig forduljon valamelyik kerékpárkereskedőhöz.

Kérdés: Rétemen kannamosó terem, hogyan irtsam ki a káros növényt? (Sz. B. Mikóháza). — **Felelet:** A kannamosó (füzserlő) kipusztítása csak gyepfőrés útján sikerül. Ha a tarackok közel a föld felszínéhez terjedtek el, tavaszi fogasolás is segít.

Kérdés: 1. Hogyan lehet az, hogy az egyik földben a tengeri kukacosabb, mint a másik földben? 2. Hány százalékos részgálic oldattal előszerűbb permetezni? 3. Mennyi ojtott meszet tegyek a permethez? (Cs. M., Regöly). — **Felelet:** 1. Bizonyára az egyik föld közelében több molylepke telelt át, azért kukacosabb ott a tengeri. 2. A permetezést először félszázalékos, azután egy és egy és fél százalékos bordói lével eszközöljük, ha az időjárás száraz és hűvös. Ha azonban nedves, meleg s így a peronoszpóra gyorsan fejlődik, akkor először fél százalékos, azután két százalékos bordói lével permetezzünk. A permetezések számát és idejét is az időjárás határozza meg. Ha száraz, hűvös az időjárás és így peronoszpóra alig mutatkozik, akkor ráérünk május végén megkezdeni a permetezést, ha pedig nedves és meleg az időjárás, akkor már május hó közepe táján kezdjük meg az első permetezést, június hó legelső napjaiban másodsor, két héttel reá harmadszor s azután még vagy egyszer-kétszer permetezzünk, — mint mondtunk — először fél, azután két százalékos oldattal. 3. A mészből rendszert annyit jó oltott mesz szükséges, amennyi a gálic volt. Elég mesz van az oldatban, ha már az oldat égszínkéék és pelyhes, vagy: mikor a patkában kapható piros lakmuspapír benne megfekül.

Kérdés: Őszibarack fámon piros levélvodorodások vannak. Árt-e a betegség a gyümölcsnek s mivel védekezzünk ellene? (K. P., Szapata). — **Felelet:** Az őszibarackfaleveleken tapasztalt piros szineződésű felhólyagosodást egy elősködő gomba okozta. Ezen gombabetegség az őszibarackosokban egyes esztendőben nagy mértékben szokott megjelenni. Rendesen a tavaszi időjárástól függ, hogy kisebb vagy nagyobb mértékben támadja meg az őszibarackfaleveleket és azokon az u. n. levélvodorodást okozza. Az idei időjárás ezen betegségeknek nagyon kedvezett. A védekezés ellene abban áll, hogy a fodoros leveleket a fáról mielőbb le kell szedni és el kell égetni, majd pedig egy százalékos jól közömbösített (a közömbösítésre nagy súly helyezőndő) bordói lével vagy pedig fél százalékos Sulfarollal vagy Amonillal a fák minden zöld részét gondosan meg kell permetezni.

Kérdés: 1. Szabad-e leventét ünnepelő ruhában lefektetni a földre? 2. Miért nem közöl a „Vasárnap“ képrejtőnyt? 3. Mi az oka, hogy nem nyerek a könyvsorsoláson? (Sz. B. M.). — **Felelet:** 1. Ha a kivonulás vasárnap történt, amikor is a leventék ünnepelő ruhában vesznek részt s a gyakorlatok lefektetés is előfordul, akkor a leventéknek engedelmessékedniük kell. Ha jogos panasznak van, tehát ha például ilyenkor ünnepelő ruháját megrongálja stb., szóljanak először az illető oktatóknak, vagy ha ez nem használ, forduljanak a főoktatóhoz, vagy pedig a járási testnevelési felügyelőhöz. 2. Mert a kliscé készítése költséges. 3. Ez teljesen a jószerezéstől függ, ha szorgalmas megfejt a rejtvényeket, öné is hamarosan sor kerülhet.

Kérdés: 1. Minden három-négy percben erősen köhögök, gyakran köpök és köpetem néha véres. Belső részemben fájdalmat nem érzek, mi lehet a köhögésnek az oka, és hogyan lehetne gyógyítani? 2. Hány óra a törvényes leventegyakorlatozási idő? Az órán túl köteles-e a levente gyakorlatozni? (Cs. V., Fonó). — **Felelet:** 1. Ilyen kérdésre mi pontos választ adni nem tudunk. Legokosabb, ha orvossal vizsgáltatja meg magát, még pedig minél előbb. Jobb a bajnak elejét venni, mintsem később szenvedni miatta. 2. Hetenként három-négy óra. Ha valamivel tovább vannak, azért nem kell rögtön panasszal fordulni a felettes hatósághoz, mert ez ellenségeskedésre vezet.

Kérdés: 1. Balatonérieresen körül van-e még valahol szénkénnyár? 2. Lehet-e házilag malacokat orbánc és sertés pestis ellen oltani? 3. Hol lehet megfelelő oltóanyagot vásárolni? (Előfizető, Seregélyes). — **Felelet:** 1. Forduljon a következő budapesti gyárakhoz: Wagner Jenő és Emil vegyipára (IX., Pápay-u. 10.); Richter Gedeon vegyészeti gyár (X., Cserkész-u. 63.); Mitroklémia (IX., Calvin-tér 7.); Duna Vegyipar (VII., Sajó-u. 6-8.); Chemia Magyar Vegyipari Rt. (III., Bécsi-ut 96.); Szésvay Ipar Rt. (VI., Petneházy-u. 21. szám). 2. Az olyan oltóanyagot, melyben élő baktériumok vannak, csak állatorvosi rendeltetű szolgáltatnák ki. Ezek a vírus-oltások. Szérumok, azaz gyógyító vérsavókat bárkinek küldenek. Az orbánc elleni oltóanyag egy vírus, a pestis elleni oltóanyag szérum. 3. Oltóanyagot termel a Philaxia (Budapest, Szállás-u. 3.); továbbá a Laboratorium (Budapest, Lónyay-u. 12.) és az Állami ojtóanyagtermelő (Budapest, Hungária-körút 242.).

Kérdés: Lehet-e gyümölcsös létesítésre valamelyik állami fajsokából ingyenes facseméték kapni? (BA., Egerszólát). — **Felelet:** Nem.

Kérdés: 1. Hová kell fordulni a trágyatelep létesítéséhez szükséges segélyért? 2. Kistejgyűjtő tanfolyamra akarok menni, hová forduljak? 3. Miért nem tartalmaz a „Vasárnap“ minden száma tartalomjegyzéket? (K. J., Homokszentlőrinc). — **Felelet:** 1. A trágyatelepek létesítéséhez szükséges segélyt végezt az illetékes gazdasági kamara útján kell a kérést előterjeszteni a földművelésügyi miniszterhez. Tudomásunk szerint jelenleg nem adnak újabb trágyatelep-segélyt. 2. Kérvenyt a földművelésügyi miniszteriumba adja be, ahonnan majd értesítik a tanfolyam kezdetéről. A tanfolyam egyébként Pesterzsébeten, Török Flóris-utca 126. szám alatt van. 3. A tartalomjegyzék újabb helyet foglalna el amugy is szükre szabott területünkől s mi ezzel nem akarjuk megrövidíteni olvasóinkat.

Kérdés: Kertemben a lófogár valósággal felfal minden reteményt. Hogyan lehetne a kártékony rovarot kipusztítani? (M. J., Hódmezővásárhely). — **Felelet:** Ha zománcos kőcsököket ássuk el kertünkben, akkor éjjel a talaj felszínén járkáló lötlevékek ezekbe beleesnek, kimászni nem tudnak és reggel megölik őket. Más eljárás a lötlevé földalatti járójában megkeresésük azon helyet, melynél az hírtelen lefelé indul. Itt van a fészke, melyet ásóval kiemelhetünk. A fészekben levő anyát és fiókáit így megölhetjük. Lehet itrtani méreggel is, de csak ott, hova hetelig nem jár gazdasági állat (baromfi stb.).

Kérdés: 1. Ha valaki nagyobb szépirodalmi, vagy tudományos munkát ír és azt könyvnyomtatásban akarja kinyomtatni, eleget-e, ha a kézírással írja le az anyagot, vagy pedig le kell gépeltetnie, hogy a nyomda kiszéje? 2. A szabad szellemben írt könyveket nem akadályozza-e meg a cenzura a megjelenésben? (T. J., Nagykanizsa). — **Felelet:** 1. Teljesen mindegy, hogy kézzel vagy géppel van írva, fő az, hogy olvasható legyen. De minden nyomda megkívánja, hogy a kézirat a papiroson csak az egyik oldalára legyen írva. A másik oldalt üresen kell hagyni. 2. Ha a könyv nem ítőköz a közérköltésbe, vagy pedig nem izzat a fennálló mai társadalmi rend ellen, ugy a könyvvel nem történhet semmiféle kellemetlenség. Cenzura nincs, ha azonban durva erkölcsértékt, esetleg vallásyallalást, vagy valamely törvénybe ítőköz cselekményt tartalmaz, akkor a megjelenés után elkozzozzák és a szerző ellen eljárást indítanak.

Kérdés: 1. Márciusban betöltöttem 21-ik életévetem, kötelek vagyok-e leventegyakorlatra járni? 2. A falutól hat kilométer távolságra járok gyakorlatra. Vasárnap gyakorlatozunk, reggel 7-től 10-ig és így nem mehetek szent misére. Kitől kérem, hogy legalább minden hónapban egyszer mehessek misére? (Hü öltasó, M. G.). — **Felelet:** 1. A testnevelési törvény értelmében még ez év december 31-éig köteles leventegyakorlatokra járni. 2. Erre vonatkozóan van egy rendelkezés, amely szerint leventegyakorlatok lehetőleg mise után, vagy pedig mise előtt kell megtartani. Legjobb lenne, ha ebben az ügyben a plébános ur útján fordulnának a járási testnevelési felügyelőhöz, vagy pedig egyenesen az országos testnevelési tanácshoz.

REJTVÉNYEK

1. Betű- és szórejtvény.

K 1 P 80 f csősz agg D Ó
($\delta=\delta$) ($\acute{e}=e$)

(Beküldte Patay Icau, Békéscsabáról.)

2. Szórejtvény.

D E S gróf

(Beküldte Tornóczky Mihály, Siófagródról.)

3. Pontrejtvény.

R . m . t . i . e . p . o . t . r . y .

(Beküldte Nagy Lajos, Dunaremetéről.)

4. Szórejtvény.

Radics Béla Rigó Jancsi Kóczó Antal T g stradivarius L y

(Beküldte ifj. Szakál József, Kercáról.)

5. Pontrejtvény.

S . é . a . a . a . z

(Beküldte Szabó György, Püspökszenterzsébetről.)

6. Szórejtvény.

nem világos út M

(Beküldte ifj. Tóth István, Alsóvadászról.)

7. Szórejtvény.

a bány a farkas

(Beküldte Kovács József, Derecskéről.)

8. Szórejtvény.

zuzmó CSI V sz
($a=\acute{a}$)

(Beküldte id. Gulyás József, Borsosgyőrből.)

9. Szórejtvény.

Írószerszám F 6:3=2

(Beküldte Illés Ferenc, Fonyódról.)

10. Szórejtvény.

hegedűn van

(Beküldte Pleskonics Arisztid, Kalocsáról.)

11. Szórejtvény.

paréj DA S gally I penge &

(Beküldte Turópoli Arisztid, Kalocsáról.)

Földbirtokokosok figyelmébe! Aki rövidesen jelentkeznek, azoknak még 30 holdon felül birtokra folyósítottunk 7 és fél százalékos típusú törlesztéses kölcsönt. Rövidebb vagy hosszabb időre. I., II., III., helyi nagykamatu tartozásokat illetékmérsélen bekovertatunk. — Helyszíni becslés nem kell. Gygyen telvlagosítást nyujt: **Agrária Részvénytársaság** Budapest, Erzsébet-körut 2.

A rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával, a 29-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésve érkező megfejtők neveit nincs módunkban közölni.

A 23-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése: 1. Szórejtvény: Szegénység. 2. Szórejtvény: Két vándor. 3. Szórejtvény: Világító gáz. 4. Szórejtvény: Vén diófa levele. 5. Szórejtvény: Borban az igazság. 6. Pontrejtvény: Szépen dül a buza tartójára. 7. Szórejtvény: Sírok felett. 8. Névrejtvény: Vas Gereben. 9. Szórejtvény: Káposzta. 10. Pontrejtvény: Vad körtefa fehéret virágzik. 11. Szórejtvény: Csikóshójtár. 12. Szórejtvény: Korona.

Helyesen megfejtették: Horváth Gábor, Bordács Eszti, Ifj. Bátor Mihály, Szkövb János, Bari József, Patay Icau, Gulyás Bálint, Csibráki Mihály, Tornóczki Mihály, Danca Jánosné, Juranovics János, Kozári István, Kálnoky László, Szabó János, Vallyon Évike, Illés Ferenc, Martinko Pál, Szabó Béla, Molnár Mihály, Rotter Károly, Hattai Dániel, Battyai István, Bodn János, Kacsmarik Gyula, Gyenis József, Janko Kálmán, Laki Dániel, Nyikos István, Tarr Bertalan, Vince Imre, Varga Kálmán, Nyári József, Pataki Adolf, Pinkoczi Kálmán, Medgyessy Gábor, Csonka Mihály, Nagy Lajos.

Jutalomkönyvet nyertek: Patay Icau (Békéscsaba), Szabó János (Látke), Kálnoky László (Kalocsa), Kozári István (Tényőhegy), Gulyás Bálint (Jászárokszállás).

A 24-ik számban megjelent rejtvények helyes megfejtését, a megfejtők és nyertesek névsorával együtt, jövő héten közöljük.

Uj kedvezmény vendégeinknek!

Ezen lap előfizetőinek megelégedésére nyújtott

20%

kedvezményt szobaárainkból

10%

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van a **Vasárnap** kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján továbbra is biztosítani!

Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szobarendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK-szálloda Budapest
szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával.
(Nincs kocsiköltsége.)

A FÖLDOSZTÁS.

— Népszínmű három felvonásban. —

Írta: ifj. K. Kálmán Sándor nógrádverőcei kispapja.

A darabot a „Vasárnap“ műkedvelő-olvasói a szerző engedélyével díjmentesen előadhatják.

(S-ik közlemény.)

SUGÁR: No annyira sz: már még se vagyok.
CSORBA: Hátha nem akar megvénülnyi?
SUGÁR: Épen azt sajnálom, hogy érzem magamba a vén-séget. Kívált mikor ilyen szép fiatal lányokat látok. Miért nem lehetek én mindig fiatal?

CSORBA: Ennek tudok még orvosságot. Üljön le mester ur, oszt rakja tele a hasát ebből a tálból, utána egy kis bor.

SUGÁR: Megette má a fene. (Lányok bejönnek.)

CSORBA: No, Zoli, Józsi, gyertek fiaim.

JÓZSI: Köszönöm bíró uram.

CSORBA: Azután se köszönd, te már ugyis régen ettél ilyen magunkfajta ételt.

ÖRZSI, PANNI (bort, poharakat és tormát hoznak ki. A férfiak mind leülnek.)

PANNI (bemeleg.)

ÖRZSI (teleönti a poharakat.)

SUGÁR: Mielőtt én leülnek, felállok.

CSORBA: Ahogy tetszik.

SUGÁR: Mivel, hogy érdemesnek találom ezen kis társaságot, de azért ne bízza el magát egy se. Mert én a tálat értem és az üveget, vagyis az azokba lévő dolgot. Ne mondassák, hogy meg se tiszteljük egy pár szóval, mielőtt végkép lenyeletnek.

CSORBA: Csak ne tartson soká, eleget vártam már mester urra.

ZOLI: Majd mink eszünk, apa meg beszéljen.

SUGÁR: *Egy se nyuljon addig hozzá,
Mig áldást nem kérek rád,
Ki a húst, bort nem szereti:
Maga-magát nevetheti.
Disznóhussal lakjál csak jól,
Utána bort igyál, de jól,
A kukorica nevel dísznót,
A jó bor meg részeg dísznót.
Megláthatja ki nem számár,
A bor, a disznóval együtt jár.
Illő tehát megáldani,
Kettőt, ha együtt láthatni.
Álljon fel tehát mindenki,
Kezeiket összetenni.*

(Mind felállnak, összeszerzik kezeiket.)

*Hozzad esdeklek jó Atyánk,
Neved mikor mondja a szánk,
Add, hogy italunk, ételünk,
Hosszabbítsa meg életünk,
Tovább fiai lehessünk,
Hozzad imákat küldhessünk. Ámen.*

CSORBA: Lássá, mester ur, még se hiába öregedett meg, de most már nyuljon is hozzá.

SUGÁR: Most már nem kínálatom magam. (Kivesz egy darab húst a tányérból, a többiek is neki fognak enni.)

JÓZSI: Örszike gyere te is, mindjárt jobban esik.

ÖRZSI: Majd én azután, csak tessék!

ZOLI: Egy falatot se eszek többet, ha nem ülsz ide mellém.

SUGÁR: De én se ám! (Befal egy darab húst.)

ÖRZSI: Hátha muszaj.

CSORBA: Ül le, oszt egyél.

ÖRZSI: Akkor hozok ki tálat.

ZOLI: Itt az enyém.

ÖRZSI: Jól van no. (Leül Zoli mellé, eszik, egy kis szünet, esznek.)

CSORBA (megfogja poharát): No, mester ur, Isten éltesse. (Összeütik a poharakat.) Fiaim fogjátok meg tik is. (Kocint velük, isznak; Örszi is. Ivás után felelnek még egy-kettőt, Örszi még önt a poharakba.)

SUGÁR: Keveset, de jót, ehhez vagyok szokva. (Leteszi a kést, villát.)

CSORBA: Egyen még, mester ur!

SUGÁR: Köszönöm szépen, elég volt.

JÓZSI: Én is köszönöm, erre igazán nem számítottam. (Feláll.)

CSORBA: Ohó, nem is úgy van, üljél csak vissza, fogd meg azt a poharat. (Józsi állva marad, megfogja a poharát, kocint.)

JÓZSI: Éltesse az Isten mindnyájukat! (isznak.) No, de most már áldja, mert még nekem sok dolgom van.

CSORBA: Még lesz időd rá elég, előbb nekem is van veled egy kis beszédem még, gyere be velem a házba. Hogy tanu is legyen rá, majd a mester ur is befárad velünk. (Feláll.)

SUGÁR: Szívesen.

CSORBA (félre): Legalább a Pannit is megnyugtatom. (Örzsikehez.) Tik maradjatok kint, oszt ugy akarom, mint mondtam, gyerünk. (Megy befelé, Józsi utána, Sugár visszafordul az ajtóból.)

SUGÁR: Az ám fiam, jó, hogy eszembejutott, a számodra is hoztam egy levelet, a postás adta ide. Bélyeg nincs rajta, nem bontottam föl, nesze. (Átadja.) Nézd meg, hátha valami üzletről van benne szó. (Bemeleg Csorbák után.)

ÖRZSI: Még elolvassa, beviszem a tálat.

ZOLI: De vissza gyere, mert jól nézne ki, ha magamra hagynátok az udvaron.

ÖRZSI: Mire elolvassa, kint leszek.

ZOLI: Csak iparkodj. (Forgatja a levelet, nézi, Örszi összeszed kést, villát, de kijön Panni.)

XVIII. Jelenet.

(VOLTAK, PANNI.)

PANNI: Csak hagyja gazdasszonykám, majd én beviszem.

ZOLI (félre): Ez a Tereci írása, mit akarhat? (Felbontja.)

ÖRZSI (sugra): Mit beszél édesapám a Józsival?

PANNI: Nem hallottam semmit.

ÖRZSI: Amennyire lehet, hallgasd ki őket.

PANNI: Ugyis. (Elneveti magát, felkapja a tálat, beszél.)

ÖRZSI (terázza a terítőt, megfordítja.)

ZOLI (félre, olvassa a levelet): „Az öreg Csorbával elintéztem mindent, déli harangszóra szokott helyen, pontosan ott legyél, epedve várlak csokjaimmal, Tereci.“ Hü! Kezdem bánni, hogy összeköteleztem vele. (Előveszi az óráját, nézi.) 1/2 12. Egy negyed óra oda, még tíz percem van a beszélgetésre.

ÖRZSI: De soká tart, talán valami szerelmes levél?

ZOLI: Nem tudnám, hogy kitől.

ÖRZSI: Molnároknak sok ismerősük szokott lenni.

ZOLI: Még eddig távoltartottam magam tőlük. Örszike, mivel, hogy csak tíz percem van a beszélgetésre, rövid leszek.

ÖRZSI: Nem tartom vissza kelmedet, éntőlem bátran el-mehet.

ZOLI: Azt tudom, hogy veled máskor is elintézhetném, de az apám veszedelmes egy ember. Amit egyszer megmond, hogy ugy legyen, annak ugy kell lenni. Kiadta a parancsot, végre kell hajtani.

ÖRZSI: Velem szembe?

ZOLI: Igen, Örszike, veled. Még pedig négy szemközt.

ÖRZSI: Hogy értsem ezt?

ZOLI: Majd elmagyarázom, gyere ül ide mellém. (Félre fordítja a padot, ráül. Előveszi az óráját, nézi.) Még hét perc.

ÖRZSI (leül a pad szélére): No halljuk, mert drága az idő.

ZOLI: Annyira még se drága, hogy ne várjam, míg közelebb ülsz.

ÖRZSI: Akkor lekésik a vonatról.

ZOLI (nézi az órát): Ót pere. No, ne könyörögtesz, Örszike.

ÖRZSI: Kelmednek annyi ide, mint nekem oda.

ZOLI: De én ahhoz vagyok szokva, hogy: (félre.) Hopp! Most majd elszóltam magam.

ÖRZSI: Hogy a lányok mennek kelmed felé, ugy-e? De én nem vagyok ahhoz szokva.

ZOLI: Akkor nem mondd semmit.

ÖRZSI: Legalább nem késsék el.

ZOLI (nézi az órát): Már csak öt. De most már én megyek közelebb.

ÖRZSI: Én meg megtöltöm, csak maradjon ott.

ZOLI: De én csak lassan szeretek beszélni.

ÖRZSI: Nem vagyok süket.

ZOLI (félre): Most ismerem meg csak, még sohse volt ilyenem dolgom. (Örzsike.) Komoly dologról van szó, Örzsikém.

ÖRZSI: Azt is meghallom.

ZOLI (előveszi az órát): Kérlek Örzsikém, már csak négy percem van. Engedd meg, hogy közelebb ülhessek.

ÖRZSI: Eddig ni. (Mutatja.) De tovább nem.

ZOLI (félre): Jaj, de megcsókolám. (Örzsike.) No így mégis. (Odább ül, mindjárt meg akarja fogni.)

ÖRZSI (előlki): Ha még egyszer hozzám akar nyulni, pofonvágom. Viselje magát tisztességesen, mert itt hagyom.

ZOLI (félre): Úgy érzem, hogy szerelmes kezdek lenni. (Örzsike.) Egy ujjal sem nyulok többet hozzád, föltéve, ha megengeded.

ÖRZSI (félre): Azt ugyan várhatod. (Zolihoz.) Akkor beszélhet, ha ugyan akar.

ZOLI (nézi az órát): Persze, hogy akarok, még három perc van.

ÖRZSI: Gyorsan, mert már beáll a vonat.

ZOLI: Akkor is felugrok rá, ha mozog.

ÖRZSI: Hallja! Már füttyül is.

ZOLI: No, hogy ne bosszanthass velem, most már ráérek, nem megyek el.

ÖRZSI: De kikap az édesapjától.

ZOLI (félre): Hamaróbb kikapnék, ha elmennék. Nézd, Örzsikém, eleget viccelődöttünk egymással.

ÖRZSI: Talán heccelődöttünk?

ZOLI: Azt se bánom, most már komolyan beszéltek.

ÖRZSI: Én meg komolyan hallgatom.

ZOLI: Tudod jól, hogy az én édesanyám beteges.

ÖRZSI: Nem vagyok járatos magukhoz.

ZOLI: Az igaz, de ha nem tudod, most már tudhatod.

ÖRZSI: Mit érdekel az engem, legfeljebb sajnálom szegénységet.

ZOLI: Émiatt elhatározták, hogy meg kell házasodnom.

ÖRZSI: Magát is sajnálom.

ZOLI: Azt is megmondták, hogy kit vegyek el.

ÖRZSI: Kelméd meg nem szereti. Szegény Zoli.

ZOLI: Még éldig nem szerettem, mert nem beszéltem veled. De most már szeretem.

ÖRZSI: Akkor nincs semmi baj, el kell venni. Ki az a szerencsés leány?

ZOLI: Te vagy az, Örzsikém. (Megkapja, megcsókolja.)

ÖRZSI (felugrik, arcát vágja): Ezt megígértem. Most pedig hordja el a sátorfáját, mert szólok édesapámnak.

ZOLI: No, annak ugyan szólhatsz. (Feláll, kivesszi a zsebkendő, kirántja vele a levelet.) Legfeljebb visszakapod azt a pofont, amit adtál. (Előveszi az órát, nézi.) Most már én is másképp beszélek veled, most már nem az apám, sem a te apád kedvét teszem meg. Hanem az enyémet. Szeretlek a mai naptól fogva. Téged meg sem kérdezek, hogy akarsz-e a feleségem lenni, de az lesz, erre mérget veszek. Holnap újra eljövök. (Indul kifelé.)

(Folytatjuk.)

VÁSÁROK JEGYZÉKE

Június hó 29-én, vasárnap.

Állat- és kirakodóvásár: Jászladány, Kiskundorozsma, Kiszécsény, Páris, Tápicszele. — Kirakodóvásár: Battonya.

Június hó 30-án, hétfőn.

Állat- és kirakodóvásár: Balatonkiliti, Berkesd, Bodajk, Dóvaványa, Gödöllő, Hajduszoboszló, Hajós, Halászi (sertésvásár bizonyítalan), Hosszpereszteg (sertésvásár bizonyítalan), Kálóc, Komárom, Mándok, Nova (sertésvásár bizonyítalan), Nyír-bakta, Ozora (sertésvásár bizonyítalan), Sajószentpéter, Sárosd, Szécsény, Szekszárd, Szentpétervár (sertésvásár bizonyítalan), Tiszecsege, Und, Vajszló, Vác, Vép (sertésvásár bizonyítalan), Villány. — Kirakodóvásár: Harka.

Július hó 1-én, kedden.

Állat- és kirakodóvásár: Beled, Gesztely, Somogyárd, Szikszó.

Július hó 2-án, szerdán.

Állat- és kirakodóvásár: Ajka, Hőgyész (sertésvásár bizonyítalan), Ivánegerszeg, Kaposvár (sertésvásár bizonyítalan), Nyir-bodgány, Sümeg, Tótváza, Vásárosmiske (sertésvásár bizonyítalan). — Állatvásár: Jánosháza.

Július hó 3-án, csütörtökön.

Állat- és kirakodóvásár: Encs, Keszthely (sertésvásár bizonyítalan), Ónod, Sátoraljaújhely. — Állatvásár: Celldömölk, Putnok, Tiszafüred. — Marha- és sertésvásár: Kiskomárom.

Július hó 4-én, pénteken.

Állat- és kirakodóvásár: Kötése (sertésvásár bizonyítalan), Nagyszentiván, Nagyhalász. — Sertés- és kirakodóvásár: Buj. — Marha- és sertésvásár: Mezöberény.

Július hó 5-én, szombaton.

Lóvásár: Mezöberény. — Sertésvásár: Kistelek.

VÁSÁR ÉS PIAC

(Fővárosi árak június hó 23-án.)

GABONATŐZSDE.

KÉSZÁRUPAC.

A készárupiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó azonnal (prompt) szállítani, a vevő azonnal fizetni köteles. Ezek az árak tehát a termények valószínű forgalmi árát jelentik, Budapesten.

Buza tiszavideki 77 kg-os 20.80—21.15, 78 kg-os 21.10—21.45, 79 kg-os 21.40—21.75, 80 kg-os 21.50—21.90, felsőtiszai 77 kg-os 20.05—20.45, 78 kg-os 20.25—20.80, 79 kg-os 20.40—21.00, 80 kg-os 20.60—21.10, fejmégyei 77 kg-os 19.55—20.00, 78 kg-os 19.80—20.25, 79 kg-os 20.05—20.45, 80 kg-os 20.15—20.50, dunántúli 77 kg-os 19.55—20.00, 78 kg-os 19.80—20.25, 79 kg-os 20.05—20.45, 80 kg-os 20.10—20.50, pestvidéki 77 kg-os 19.65—20.05, 78 kg-os 19.90—20.25, 79 kg-os 20.10—20.50, 80 kg-os 20.20—20.60, bácskai 77 kg-os 19.70—20.15, 78 kg-os 19.95—20.35, 79 kg-os 20.15—20.60, 80 kg-os 20.30—20.70. Rozs pestvidéki 10.45—10.65, más 10.45—10.65, sörárpa 17.00—19.00, egyéb 16.00—17.25, takarmányárpa 13.25—14.00, elsőrendű 14.25—14.75, köles 10.00—11.00, zab elsőrendű 13.70—14.00, középső 13.25—13.50, tengeri tiszai 12.90—13.00, dunántúli 13.00—13.10, korpa 7.50—7.60 pengő métermázsánként.

Megjelenít

MÉSZÖLY JENŐ
nyugalmazott ezredes

SZIBÉRIA A NAGY TEMETŐ

című könyve, melyben a szerző a hadifoglyok kegyetlen sorsát és pusztulását, az orosz telet, a szibériai ételet, az orosz forradalmak rémségeit, Rasputin szereplését, a cári család véres tragédiáját, a Kolcsak ellenforradalmat s a csehek példátlan kegyetlenségét írja le.

A 228 OLDALAS KÖNYV ÁRA
P 3.—, portóköltés 50 fillér.

Megrendelhető a „Vasárnap” könyvosztályánál.

HATÁRIDŐPIAC.

A határidőpiacon jegyzett árak olyan terményekre vonatkoznak, melyeket az eladó csak bizonyos idő múlva köteles szállítani, a vevő pedig ugyanakkor fizetni. Ha valaki például novemberben májusi búzát vesz, illetőleg elad, akkor ez eladónak májusban kell leszállítani a búzát, a vevőnek pedig ugyanakkor kell fizetni az árát.

Buza júniusra 18.85—18.90, októberre 18.43—18.44. Rozs októberre 10.60—10.62. Tengeri júliusra 12.65—12.67, augusztusra 12.85—12.87 pengő métermázsánként.

Vetőmagpiac. (A Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) Általánosságban az érdeklődés a várható termés felé irányul. Biborhère kaszálását majd mindenütt megkezdték, az időjárás kedvező, a minőség jónak ígérkezik. Szószöbbségek. A termés a vetések jelenlegi állása szerint feltehetőleg közepes lesz. Ősziórsóban is jók a kilátások. — A Magyar Magkereskedők Országos Egyesületének hivatalos jegyzései nyersáruért, 100 kilónként, Budapest: Biborhère, új, 46—48, szószöbbségek, új, 35—40, lenmag, új, nagyszemű 40—42, lenmag, új, aprószemű 36—38, tökmag, 6, nagyszemű 33—34, tökmeg, 6, kisszemű 30, napraforgó, fehér, 6-áru 22, mák, 6-áru 128, új, 70—72, vörös köles 10—10.50, fehér köles 16—18, vegyes köles 9—10, muharmag 12—13, új repec júliusra 30—31, augusztusra 31—32 pengő.

Liszt. A nyílt piacokon: Buzadarja 46—54, duplanullás finom tészta 40—44, nullás 40—44, hettes főzöliszt 38—42, négyes kenyérfeliszt 36—40, hatos 32—36 fillér kilogrammonként.

Abaktakarmánypiac. Árpakorpora 11, borsókorpa 11, buzakonkoly 8.50, buzakorpora 8.25, buzatakarmányliszt 10, konkolydara 10, köleshél, daráló 4.50, lenmagpogácsa 23, napraforgópogácsa 14, repecpogácsa 12, repeszlet, szárított 9, rozskonkoly 8.25, rozskorpora 8.25, rozstakarmányliszt 10, szójababpogácsa, nagyban 25, kicsinyben 27, tökmagpogácsa 16 pengő métermázsánként.

Burgonya. A raktáron lévő 6-burgonya ára nagyban, métermázsánként a következő: Elha-burgonya 3, Krüger-burgonya 2.40—2.50 pengő. Új burgonya 8 pengő métermázsánként.

Takarmányvásár. Rétszéna, elsőrendű, 6 6.50—8, rétszéna, másodrendű, 6 5.25—6, rétszéna, elsőrendű, új 6.30—7, rétszéna, másodrendű, új 5.50—6.25, rétszéna, harmadrendű, csomagolásra 4—5, lucernaszéna 6.50—8.75, takarmányárpa 5.80—7, alomszalma, másodrendű 2.80—3.50 pengő métermázsánként.

Szürőmarhavásár. Élő borjú, belföldi, szópós, elsőrendű 1.44—1.54, kivételesen 1.60, másodrendű 1.24—1.44 pengő kilogrammonként élőszuliban.

Tenyészmarhák és jármosok. Elsőrendű belföldi jármosok (tarka) 0.98—1, elsőrendű belföldi jármosok (fehér) 0.96—0.98, 1½—2 éves üszök 0.96—1.02, 1½—2 éves tínk 0.94—1, fiatal, friss fejesthen 1.25—1.40 pengő kilogrammonként, élőszuliban.

Vágómarhavásár. Ökör, legjobbmínőségű 88—108 fillér, középminőségű 70—86 fillér, gyenge 58—68 fillér. Bika 100—112 fillér, közép 88—94, gyenge 78—82. Tehén, legjobbmínőségű 90—96, közép 62—80, gyenge 52—56. Növendék 64—70 fillér kg-ként, élőszuliban.

Sertésvásár. Sertés, prima 108—118, szedett 92—108, angol hús-sertés 112—114 fillér kg-ként, élőszuliban.

Lóvásár. Csikó 17—120, igaz kocsiló (nehéz, nyugati fajta) 300—650, igaz kocsiló (könnyű, nyugati fajta) 210—225, számar 30—85, alár-nedelt minőségű lovak 80—230, vágólovak 58—200 pengő darabonként.

Nyersbőr. Marhabőr, magyar 1.05, marhabőr, tarka 1.15, borjubőr (hosszu lábbal) 2—2.10, báránybőr, németgyapjas, fehér 2 pengő kilogrammonként.

Húsvásár. Marhahús a nyílt piacokon: Vesepecsenye, tisztított 400—500, rostélyos, vastaghátszín 200—320, fehérpecsenye, gömbölyű felső 200—320, fartó, hátszín, csontos oldalas, tarja, szegye 180—240, zulyásnak való 100—200 fillér kilogrammonként. Borjúhús: Felszeletelt comb 320—420, sütnivaló 180—360, pörköltnek való 140—240 fillér kilogrammonként. Juh- és bárányhús: Juhcomb 180—240, gerinc, lapocka 160—200, pörköltnek való 120—160, bárányhús, hátulja 180—240, eleje 160—220 fillér kilogrammonként. Sertés: Friss karaj 180—260, friss comb, tarja, lapocka 200—260, friss oldalas 160—220, füstölt helybéli karaj, tarja, lapocka, oldalas 240—380, olvaszteni való szalonna 160—180, sózott kenyérszalonna 190—240, füstölt 200—240, hár 196—216, zsíros tepertő 180—240, helybéli sertésszár 190—210 fillér kilogrammonként.

Baromfi és tojás. Élő állatok a nyílt piacokon: Tyúk 250—450, csirke 120—300, ruca 300—800, lud 500—1500, pulyka 700—900 fillér darabonként. Leölt állatok: Tyúk 200—280, csirke 260—400, káppan 200—300, hizott ruca 200—300, lud, hizott 200—220, sovány —, ludmáj 400—800, ludzsír és hár 260—400 fillér kilogrammonként. — Tojás: Friss tojafés 9—10, főzötttojás 7—9 fillér darabonként.

Vad. A nyílt piacokon: Özgerinc 460, lapocka 260, többi része 180 fillér kilogrammonként.

Hal. Élő állatok a nyílt piacokon: Harsa 400—500, csuka 200—300, ponty 200—300, kárász 100—204, compó 200—240, keszeg 100—120 fillér kilogrammonként.

Tej- és tejtermékek. A nyílt piacokon: Teljestej 36—40, lefőlözött 14—20, yoghurt 170, tejszín 280—360, tejföl 160—200, centrifugált teavaj tömbben 360—400, 10 dkg-os csomagolásban 400—500, főzővaj 300—360, szedett vidéki vaj 300—360, juhsajt 220—280, tehéntúró 80—120, sovány tehéntúró 40—80, juhtúró 200—280, keverttúró 160—260, hazai ementáli sajt 400—600, hazai grói sajt —, hazai trappista 240—360 fillér kilogrammonként.

Szárazfőzelék és szárazzárta. A nyílt piacokon: Lencse 60—120, hántolt egész borsó —, feles 50—80, fehér aprószemű bab 40—70, nagyszemű 50—100, színes 32—60, finom árpkása 80—100, durva 50—80, tojásostarhonya 96—140 fillér kilogrammonként.

Zöldség. A nyílt piacokon: Sárszárpapajonság, zöldjével, csomója 2—16, petrezselyem, zöldjével, csomója 2—16, zellerujonság, zöldjével, darabja 1—8, kalaráb, zöldjével, darabja 2—8, kevert zöldjével, 12—24, vöröshagyma, zöldjével, csomója 1—4, makói vöröshagyma, kilogrammja 12—20, új zöldfokhagyma, csomója 2—10, kilogrammja 80—160, kötött saláta 2—10, fejjalálta 1—8, hazai fejeskáposzta, nyári, újdonság 20—40, savanyított káposzta 20—28, kelkáposzta 20—50, karfiol 60—160, torna 40—120, burgonyaujdonság 14—26, Ella 6—8, közönséges 4—6, kifíli 10—16, tömör csiperkegomba 160—360, ehétő tináru gomba 240—300, mezei csiperkegomba —, szekfígomba 160—260, éti vargánya gomba 180—260, szárított gomba 1600—2000, hónapos retek csomója 2—10, jánospari retek csomója 4—12, kilogrammja 8—16, ugorka 80—140, salátának való ecetes ugorka 80—140, vizes 40—60, apró hegyes zöldpaprika darabja 5—10, töltési való 10—24, savanyított zöldpaprika kilogrammja 80—120, lézötök 26—100, gyalult 50—160, paradicsomujonság 200—600, zöldbab 100—300, hüvelyes zöldborsó 10—30, kifejtett 40—80, spárka kilogrammja 20—120, sóska 20—40, tisztított paraj 20—40, gyökeres 8—10, főzött paradicsom literje 56—80 fillér.

Gyümölcs. A nyílt piacokon: Szilvaizs 140—180, gyümölcsizs 160—300, ropogós cseresznye 80—140, fekete aprószemű cseresznye 80—80, nagyszemű piros cseresznye 80—140, lágy 40—70, megye, bályagos 60—100, apró 40—70, erdei szamóca 80—320, kerti nemesített eper 40—140, ananász eper 90—180, ribizli 70—120, kőszmété 30—70, sárgadinnyeujdonság —, nagy papírhejú dió —, keményhejú —, zöld dió 80—150, dióhéj 420—560, héjazott magyora 420—560, zöld mandula —, héjazott mandula 500—800 fillér kilogrammonként.

Fűszer, mák, méz és háziszappan. A nyílt piacokon: Édesnemes-paprika 340—420, félédes, gulyás 260—320, rózsapaprika 180—260, erős 120—180, kereskedelmi 80—110, kék mák 140—180, pergettett méz 180—240, házi szappan 120—160, közönséges háziszappan 100—128 fillér kilogrammonként.

Füziac. A jenyőfüziac legfontosabb eseménye az erdélyi és szlovéniai fatermelők tömörülése az árhanavtlás megszüntetésére. — Keményfűzab ugyszólván teljesen szünetelt az üzlet, mert nincs kereslet. A készletek értékesítése még nyomott árak mellett sem lehetséges. — Tuzijában megindult a téli szükséglet fedezése, az árak egy árnaylaltal javultak és belföldi száraz búkkhasáfánál 215—240 pengő között mozognak, míg importáru magyar határátlomástról mintegy 330 pengő vagononként. Aprított tuzifa Budapestben 4.90 pengő házhoz szállítva és lerakva.

Szesz és szeszestitok. A detailforgalomban (kicsinybeni forgalomban) finomított szesz 20 hektoliter vételnél 267 pengő, 10 hektoliter vételnél 270 pengő, a vevő hordójában, adók nélkül + forgalmi adó. Denaturált szesz nagykereskedői ára 5 barell vételnél, saját hordóban, közpénzfizetés mellett 73 fillér, 100 literen felüli mennyiség 79 fillér. Borpárlat 4—4.20 pengő ab termelőállomásra, 10.000 literfokontként + forgalmi adó.

Idegen pénznekem eladása és vételi ára június hó 23-án. Az első szám azt az összeget jelenti, amit a bank fizet nekünk, ha eladunk idegen pénzt. A zárójelben lévő szám azt az összeget jelenti, amit mi fizetünk a banknak, ha idegen pénzt vásárolunk. Egy pengőnél többre kerül egy darab: Angol font 27.75 (27.90), dollár 5.68 (5.70), hollandi forint 2.29 (2.30), német márká 1.36 (1.36), svájci frank 1.10 (1.11) pengő. — Egy pengőnél kevesebbe kerül: Csehkorona 16.90 (17), szerb dinár 10.01 (10.09), francia frank 22.30 (22.60), lengyel zloty 63.85 (64.15), oláh lei 3.36 (3.40), olasz lira 29.30 (30.10), osztrák schilling 8.45 (8.85) fillér.

Arany- és ezüstpengek. Huszoronás arany 23 (23.30), ezüst egykoronás 0.26 (0.28), forintos 0.70 (0.75), ötkoronás 1.40 (1.43) pengő. Szinorány kilogrammja 3800 (3830), színezést kilogrammja 74 (78) pengő.

FELELŐS SZERKESZTŐ: MAYER EMIL.
KIADJA: AZ ÚJ BARÁZDA LAPKIADÓ RT.
FELELŐS KIADÓ: FARAGÓ ALADÁR.

A világot 34 éve uraló eredeti angol

The Champion
kerékpárok hat
16-20 P-s részlete.
Kerékpár-alkat-
részeket nagyban
eredeti árban:
Külös gumí... 5.90
belső... 2.70

LÁNG JAKAB és PIA kerékpárnyagkereskedők
Budapest, VIII. ker., József-körút 41. szán.
Állóárak 1930 kézzel ígvan. Alapítva 1890

Gyűjtsünk
előfizetőket

a

VASÁRNAP
számára!

Dr. FÉNYES szakorvos, vér-, bőr- és nemibetegnek
rendel egész nap. Budapest, VII., RÁKÓCZI-UT 32.
I. EM. 1. AJTÓ. — Rókus-kórházzal szemben.